

**Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare**

2

**De ce vor deveni
mai sigure depozitele
în Republica Moldova?**

3

**Interviu cu Vladimir Baldovici,
director general al Agenției
Proprietății Publice**

4

De programul "Prima casă" au beneficiat deja peste 200 de persoane

Până în prezent, 202 tineri au semnat contractele de garantare în cadrul programului de stat "Prima casă", alte șapte dosare sunt acceptate și urmează să fie semnate contractele, iar 14 cereri sunt în proces de examinare.

Potrivit agenției INFOTAG, despre aceasta anunță Serviciul de presă al Guvernului, menționând că suprafața totală a locuințelor procurate în cadrul programului depășește 13 mii de metri pătrați. Suprafața medie a unui apartament este de 58 de metri pătrați, iar valoarea medie a unei locuințe cumpărate constituie 543 mii lei.

Marea majoritate a beneficiarilor sunt familii tinere, iar circa o treime sunt tineri necăsătoriți. Vârsta medie a solicitanților este de 31 de ani.

Potrivit datelor Ministerului Finanțelor, valoarea totală a creditelor acordate atinge 104,7 mil. lei, iar cea a garanțiilor – 52,3 mil. lei. Rata minimă a dobânzii aplicată de bănci este de 6,07%.

După cum a informat anterior INFOTAG, programul de stat "Prima casă" a fost lansat la inițiativa prim-ministrului Pavel Filip la 26 martie. Beneficiarii pot achiziționa locuințe în valoare de până la 1 milion de lei, luând de la bănci un împrumut ipotecar pentru o perioadă de 25 de ani, bani garantați de Guvern. Contribuția proprie inițială este de 10% din prețul de achiziție.

Ulterior, în cadrul proiectului, au fost oferite facilități speciale pentru funcționarii publici, iar recent a fost anunțată inițiativa de a crea condiții mai avantajoase pentru familiile care au copii, statul oferind compensații între 10 și 100% din costul apartamentului.

La program participă băncile: Moldova Agroindbank, Moldindcondank, Victoria-bank, Mobiasbancă și Eximbank.

ISSN 1857-1212

**Curs valutar
25.07.2018**

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	16.6440
EUR	1	19.4911
UAH	1	0.6260
RON	1	4.2023
RUB	1	0.2655

Spre atenția cititorilor!

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee raionale ale „MOLDPRESA”

Bălți: №132; 133; 156
Comrat: №169
Cahul: №170
Orhei: №150
Hâncești: №161
Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

CAPITAL Market

ÎN ATENȚIA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI!

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:
ziarulcm@gmail.com
tel.: 022 22-12-87;
fax: 022 22-05-03

În atenția participanților profesioniști la piața asigurărilor!

Comisia Națională a Pieței Financiare informează despre sistarea adresei de e-mail rcasupport@cts.md.

Cererile privind înregistrarea, modificarea și/sau completarea datelor în Sistemul informațional automatizat de stat RCA Data vor fi expediate la adresa de e-mail: support.rca@cnpf.md

TELEFOANE DE CONTACT:

**Direcția generală asigurări din cadrul
Comisiei Naționale a Pieței Financiare**

**Liuba Bugai, specialist principal: 022 859 414
Elena Botnari, specialist superior: 022 859 495**

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul
Capital Market în toate oficiile
"Poșta Moldovei" din țară sau
la distribuitorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Agencia "Ediții Periodice" (022) 233740

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Cerințe pentru persoanele antrenate în activitate de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări

În temeiul Legii nr. 407/2006 cu privire la asigurări, intermediarii în asigurări au obligația să corespundă cerințelor profesionale și condițiilor de pregătire și experiență potrivit funcțiilor deținute, responsabilităților și împuternicirilor în baza cărora își desfășoară activitatea și să dețină, după caz, certificat de calificare eliberat în condițiile Regulamentului privind cerințele de pregătire și competență profesională în asigurări aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 49/5 din 30.09.2016 (Monitorul Oficial nr. 399-404/1949 din 18.11.2016).

Actul normativ menționat stabilește cerințele de pregătire, competență profesională și experiență a următoarelor categorii de persoane:

- 1) personalul propriu al asigurătorului;
- 2) personalul propriu al agentului bancassurance;
- 3) administratorul brokerului în asigurări și/sau reasigurări;
- 4) personalul propriu cu atribuții de intermediere al brokerului de asigurare și/sau reasigurare;
- 5) agenții de asigurare persoane fizice;
- 6) administratorul agentului de asigurare persoană juridică;
- 7) subagenții.

Astfel, CNPF sensibilizează atenția persoanelor vizate, că termenul de conformare asupra cerințelor de pregătire și competență profesională în asigurări expiră la data de 18.11.2018.

Pentru informații suplimentare urmează să Vă adresați:

– la sediul CNPF, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77;

– persoanele de contact:

Guzun Daniela – secretarul Comisiei de atestare, tel. (022) 859-493

Ciobanu Tatiana – șef al Direcției generale asigurări, tel. (022) 859-481.

Comunicat informativ cu privire la rezultatele inspecției în cadrul CA „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA

Prin prezenta, Comisia Națională a Pieței Financiare, în temeiul art. 22 alin. (3) din Legea nr. 192/1998, comunică că în ședința publică (16.07.2018) a Consiliului de Administrație al CNPF a fost aprobată hotărârea privind rezultatele inspecției în cadrul CA „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA cu privire la achitarea retribuițiilor intermediarilor în asigurări pentru asigurările obligatorii la situația din 31.05.2018.

Autoritatea de Supraveghere a prescris în mod reiterat, persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul CA „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA respectarea necondiționată a prevederilor cadrului legal, precum și neadmiterea ulterioară a iregularităților atestate aferente supracheltuielilor de achiziție, cu aplicarea amenzii potrivit legislației în vigoare.

Suplimentar, conducerea CA „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA a fost avertizată că în cazul neexecutării măsurilor prescrise, asupra Companiei vor fi aplicate măsurile de rigoare potrivit legislației, inclusiv suspendarea sau retragerea licenței.

ANRE va stabili, la fiecare trei luni, prețurile plafon de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale

Parlamentul a aprobat în două lecturi modificări și completări la Legea privind piața produselor petroliere. Potrivit prevederilor propuse, prețurile vor fi stabilite în funcție de cotațiile medii Platts din perioada precedentă, ANRE având dreptul de a ajusta prețurile plafon pe parcursul trimestrului doar în cazul diferenței mai mari de 10% a cotațiilor medii Platts raportate la cursul mediu valutar al BNM.

Totodată, este interzisă comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale la un preț ce depășește prețul plafon stabilit de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Prețurile plafon de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale vor fi publicate pe pagina web a ANRE.

Autorul inițiativei legislative, deputatul Vladimir Cernat, consi-

deră că extinderea perioadei pentru stabilirea prețurilor va asigura o stabilitate de durată în procesul plafonării prețurilor la produsele petroliere de către ANRE, fapt ce va avea un impact social pozitiv asupra consumatorilor de produse petroliere.

“Necesitatea acestor modificări derivă din impactul sporit negativ determinat de ultimele acte adminis-

trative ale ANRE de plafonare a prețurilor pentru comercializarea produselor petroliere, generând proteste în masă. Aceste acte de plafonare, într-un final, au și fost contestate în interesele consumatorilor în instanțele de judecată competente, fiind invocată netransparența în procesul de formare și plafonare a prețurilor pentru produsele petroliere”, a menționat autorul.

ANRE urmează, în termen de trei luni, să aducă Metodologia formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere în concordanță cu prezenta lege. În prezent, ANRE stabilește prețurile plafon la fiecare două săptămâni.

InfoMarket

Obligativitatea deținerii poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală, pe suport de hârtie, ar putea fi exclusă din legislația națională

Parlamentul a adoptat, în prima lectură, modificări și completări ale unor acte legislative în acest sens. Potrivit proiectului, noțiunea de poliță de asigurare obligatorie de asistență medicală va fi substituită cu noțiunea de statut de persoană asigurată.

Acesta se va acorda persoanei asigurate de către asigurător ca urmare a achitării primei de asigurare obligatorie de asistență medicală. Statutul de persoană asigurată se va suspenda în cazul încetării raporturilor de muncă, în cazul radierii persoanei asigurate din evidența nominală a persoanelor neangajate asigurate de Guvern, în cazul atingerii vârstei de 18 ani, la 31 decembrie pentru persoanele care au achitat prima de asigurare în sumă fixă anuală, în cazul încorporării în serviciul militar în termen, în cazul decesului persoanei asigurate etc.

De asemenea, se propune și posibilitatea pierderii statutului pentru persoanele în interesul cărora nu au fost achitate primele de asigurare în formă de contribuție procentuală la

salariu mai mult de un an consecutiv. Noile completări stipulează că evidența persoanelor fizice în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală se ține de către Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM).

Fiecărei persoane fizice i se atribuie un număr de asigurare. Statutul persoanei fizice în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală se confirmă prin interogarea electronică a sistemului informațional al CNAM,

utilizând numărul de identificare de stat sau numărul de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Proiectul mai instituie raportarea electronică a listelor de evidență nominală de către angajatori. Astfel, statutul de persoană asigurată/neasigurată se va acorda ca urmare a informației electronice, fără necesitatea de a se deplasa la sediul Agenției teritoriale a CNAM. Proiectul urmează a fi votat în lectură finală.

InfoMarket

A fost aprobată micșorarea plății pentru serviciile notariale la perfectarea actelor de moștenire

Proiectul pentru completarea metodologiei de calculare a plăților pentru serviciile notariale a fost votat, în lectură finală, de către Parlament.

Potrivit proiectului, la eliberarea certificatului de moștenitor pentru bunurile imobile din sate și comune, cu excepția terenurilor cu destinație agricolă și terenurilor pe care nu sunt amplasate construcții, se stabilește o plată în mărime de 150 de lei pentru fiecare bun imobil.

Inițiativa legislativă aparține unui grup de deputați și a fost înaintată în scopul reducerii numărului serviciilor și costurilor suportate de cetățenii care urmează să-și perfecteze actele de moștenire și să înregistreze dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile, în temeiul certificatului de moștenitor.

Actualmente, la eliberarea certificatului de moștenitor, se stabilește plata exprimată în procente din valoarea moștenirii, pentru toate bunurile imobile, indiferent de locul amplasării acestora.

Parlamentul a ratificat Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și BERD în sumă de 80 mil. euro privind implementarea proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza I”

Acordul prevede acordarea unui împrumut de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în sumă de 80 milioane de euro, pentru implementarea proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza I”.

Mijloacele financiare vor fi folosite la construcția, echiparea și punerea în funcțiune a interconectării electrice dintre Republica Moldova și România. Termenul Acordului este de 18 ani, inclusiv perioada de grație de 3 ani.

Pentru implementarea completă a proiectului de interconectare asincronă a sistemului electroenergetic al Republicii Moldova cu cel din România, cu abordare etapizată, vor fi utilizate 270 mln de euro, inclusiv, împrumuturi de 80 mln euro oferite de BEI, 80 mln euro – BERD, 70 mln euro – Banca Mondială și 40 mln de euro oferite ca grant de UE.

Scopul final constă în construcția, echiparea și punerea în funcțiune a interconectării electrice dintre Republica Moldova și România, inclusiv o stație BtB în Vulcănești, o linie de transport de 400 kV între Vulcănești și Chișinău, extinderea stației de transformare din Chișinău și extinderea stației Vulcănești de 400 kV.

Potrivit autorităților, investiția va fi recuperată din contul tarifului reglementat de transport al energiei electrice. Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind implementarea proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza I” a fost semnat la Chișinău, la 20 decembrie 2017.

După conectarea la rețeaua de electricitate a României, Moldova va putea utiliza noua infrastructură și LTÎ pentru a asigura exportul energiei electrice către UE

Declarația a fost făcută de președintele Comisiei parlamentare pentru economie, buget și finanțe, Ștefan Creangă, în cadrul discuției pe marginea proiectului de ratificare a acordului cu BERD privind împrumutul de 80 milioane euro pentru implementarea proiectului de conectare a rețelelor de electricitate din Moldova și România (faza I), cu un cost total de 270 milioane euro.

El a reamintit că, capacitatea CERS Moldovenească, situată în regiunea transnistreană poate acoperi nu doar necesitatea de electricitate a Moldovei, dar, de asemenea, poate permite exportul în țările balcanice. În timpul discuției proiectului de lege s-a subliniat că, după punerea în aplicare a proiectului pentru construirea unei stații de convertor back-to-back în Vulcănești, a liniei de tensiune înaltă 400 kV Vulcănești – Chișinău, modernizarea și extinderea stațiilor în Chișinău și Vulcănești, Republica Moldova nu va cumpăra neapărat energie electrică din România, unde poate fi mai scumpă.

“Vom putea intra pe piața internațională prin interconectarea cu România și vom cumpăra energie electrică în alte țări dacă va costa mai puțin decât la CERS Moldova”, a spus Ștefan Creangă.

Potrivit lui, în timp ce diversifică sursele de energie electrică, “autoritățile nu uită de CERS Moldovenească și de scopul de reintegrare a țării, dar nu doresc ca Moldova să fie șantajată și presată de o eventuală încetare a livrărilor de energie electrică, așa cum a fost mai devreme”.

Deputatul a menționat că, după interconectarea rețelelor electrice din Moldova și România, țara noastră va avea mai multe oportunități, interesele sale economice vor fi luate în considerare și energia electrică va fi cumpărată de la cel care o va oferi mai ieftin. O abordare similară va fi urmată la achiziționarea gazelor naturale, după finalizarea proiectului de construcție a conductei de gaz Iasi-Ungheni-Chișinău.

InfoMarket

De ce vor deveni mai sigure depozitele în Republica Moldova?

Depozitele rămân unul dintre cele mai populare instrumente de economisire din Republica Moldova. Soldul depozitelor a ajuns, la sfârșitul trimestrului întâi al acestui an, la 60.6 miliarde de lei (depozitele persoanelor fizice au constituit 65.9 la sută din totalul depozitelor), după o creștere în primul trimestru cu aproape 670 milioane de lei.

DE CE PREFERĂ MOLDOVENII SĂ-ȘI PĂSTREZE ECONOMIILE ÎN DEPOZITE BANCARE?

Unul dintre principalele motive este că, în baza legislației naționale, depozitele sunt garantate. Și depozitele vor deveni mai sigure, după adoptarea unui proiect de modificare a legislației de către Parlament. De ce vor deveni ele mai sigure? Plafonul de garantare a depozitelor bancare va fi majorat, de la 1 ianuarie 2020, de la 20 000 de lei la 50 000 de lei. Fondul va garanta depozitele în monedă națională și în valută străină deținute atât de persoanele fizice rezidente și nerezidente, cum este în prezent, cât și de persoanele juridice. Un proiect de lege ce conține aceste modificări a fost avizat pozitiv săptămâna trecută de Guvern.

Așadar, articolul 4 al Legii nr. 575/2003 privind garantarea depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar va avea următorul cuprins:

Fondul garantează depozitele în monedă națională și în valută străină deținute de:

- a) persoanele fizice rezidente și nerezidente;
- b) persoanele juridice de drept privat.

Astfel, dacă banca la care are depozite persoana fizică sau juridică nu își mai poate desfășura activitatea din diverse motive, până la 50 000 de lei din banii tăi sunt în siguranță și îi vei primi în termen.

Ministerul Finanțelor precizează că în cazul extinderii garanției depozitelor la suma de 50 mii de lei și extinderea categoriilor depozitelor garantate (persoane juridice de drept privat) suma totală asigurată va fi de 13.6 miliarde lei, fiind garantate integral depozitele a 3.8 milioane deponenți. Prin urmare, vor fi garantate 95.9 la sută din numărul total de depozite și 23.1 la sută din volumul total al depozitelor.

La sfârșitul anului 2017, un număr de 112 102 persoanele juridice aveau în bănci depozite în sumă de peste 19 miliarde de lei, 101 586 de întreprinderi mici și mijlocii dețineau în conturi de depozit aproximativ 9.6 miliarde de lei, iar 3 848 814 persoane fizice păstrau în bănci 39.8 miliarde de lei. Cota depozitelor garantate în cazul primei categorii de deponenți era de 6.1 la sută din total, cea de-a doua – 10.9 la sută, iar ponderea depozitelor garantate ale populației era de 31.2 la sută din total.

Autorii proiectului consideră că majorarea plafonului de garantare a depozitelor va duce la creșterea încrederii societății în sistemul bancar, precum și a siguranței mijloacelor financiare plasate în sistemul bancar. Eventual un nivel de încredere în sistemul bancar poate genera și o majorare a plasamentelor și depozitelor deținute în băncile licențiate.

Deponenții băncilor moldovenești vor dormi mult mai liniștiți de când va fi majorat plafonul. Apropo, în cazul în care persoana, juridică sau fizică, are depozite în mai multe bănci, este garantat depozitul din fiecare bancă.

CUM ESTE FORMAT FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR?

Fondul nu este finanțat din resurse publice. Sursa principală de finanțare provine din contribuțiile trimestriale și extraordinare ale băncilor.

Conform proiectului, în termen de 15 zile lucrătoare de la încheierea trimestrului, băncile depun în Fond o contribuție trimestrială, mărimea căreia se calculează în funcție de valoarea depozitelor garantate, precum și de gradul de risc pentru fiecare bancă în parte.

Anual Banca Națională a Moldovei clasifică băncile în trei categorii de risc (A, B și C). Trimestrial, băncile din categoria de risc A achită în Fond o contribuție trimestrială în mărime de 0,08% din valoarea depozitelor garantate în băncile respective. Băncile din categoria B achită o contribuție în mărime de 0,1% din valoarea depozitelor garantate, iar băncile în categoria de risc C – 0,12%.

Modificările prevăd că BNM poate acorda Fondului asistență de lichiditate în situații de urgență pe termen nu mai mare de trei luni, cu condiția garanției integrale a acesteia cu valori mobiliare de stat aflate în portofoliul Fondului.

Iar Ministerul Finanțelor acordă împrumut Fondului în vederea efectuării la timp a plăților către deponenții depozitelor cărora au devenit indisponibile. Termenul și condițiile de acordare a împrumutului sunt convenite prealabil, cu consultarea Băncii Naționale a Moldovei și sunt aprobate prin hotărârea Guvernului. După publicarea hotărârii Guvernului, mijloacele financiare sunt disponibile pentru retragere în termen de cinci zile lucrătoare de la data solicitării în scris din partea Fondului către Ministerul Finanțelor.

SUNT GARANTATE TOATE DEPOZITELE PERSOANELOR JURIDICE ȘI FIZICE?

Lista deponenților a căror depozite nu sunt garantate include mai multe categorii, inclusiv depozitele membrilor organelor de conducere a băncii; depozitele persoanelor fizice sau juridice ori persoanelor care acționează concertat: depozitele foștilor deținători de dețineri în capitalul social al băncii, ale căror acțiuni au fost anulate: depozitele plasate de către alte bănci, inclusiv întreprinderi din alte state cu activitate comparabilă cu banca, în nume și cont propriu. De asemenea, nu sunt garantate depozitele plasate de către organizațiile de creditare nebancaară, inclusiv companiile de leasing și organizațiile de creditare ipotecară; depozitele plasate de către asociațiile de economii și împrumut și asociații centrale;

depozitele plasate de către companiile de asigurare; depozitele plasate de către societățile de investiții; depozitele declarate ilicite prin hotărâre judecătorească etc. Fondul suspendă onorarea depozitelor persoanelor fi-

zice cărora li s-a intentat acțiune în instanță privind legalitatea depunerilor, iar hotărârea judecătorească nu a devenit definitivă.

Centrul Analitic Independent a lansat la începutul anului 2017 studiul "Cum putem reforma sistemul de garantare a depozitelor – soluție pentru sporirea încrederii în sistemul bancar" în care propunea majorarea graduală a plafonului maxim de garantare a depozitelor până la valoarea de cel puțin 120 000 de lei către anul 2020.

CUM FUNCȚIONEAZĂ SISTEMUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR ÎN UE

Băncile membre plătesc contribuții pe baza profilului lor de risc și a altor factori. Sistemul de garantare acumulează contribuțiile într-un fond. Dacă o bancă intră în dificultate și depozitele devin indisponibile, sistemele de garantare trebuie să fie în măsură să ramburseze depunătorii care dețin orice tip de depozit protejat în temeiul directivei.

Pentru a se asigura că toate sistemele de garantare din statele membre își îndeplinesc îndatoririle, se execută teste de rezistență cel puțin o dată la fiecare trei ani.

Se solicită sistemele de garantare a depozitelor să aibă practici de guvernare solide și transparente.

Cine este acoperit de sistemele de garantare a depozitelor? Conform normelor, toți depunătorii, fie că sunt persoane fizice sau societăți, beneficiază de protecția depozitelor lor până la un cuantum de 100 000 euro pentru fiecare bancă, din partea sistemului de garantare din care banca lor face parte.

Printre alte depozite protejate se numără: sistemele de pensii ale întreprinderilor mici și mijlocii, depozitele autorităților publice cu bugete mici de 500 000 euro, depozitele de peste 100 000 euro pentru anumite scopuri locative și sociale. Sistemele de garantare sunt, de asemenea, capabile să finanțeze rezoluția băncilor (în conformitate cu normele UE privind redresarea și rezoluția bancară) și – în condiții stricte – să prevină intrarea unei bănci în dificultate.

Începând de la jumătatea anului 2015, deponenții sunt rambursați în termen de maximum 20 de zile. Acest termen va fi redus treptat la 7 zile lucrătoare, până în 2024.

La cererea depunătorului, o sumă de urgență poate fi disponibilizată mai devreme dacă un sistem de garantare a depozitelor nu este în măsură să ramburseze depunătorii în termenul de 7 zile, pe parcursul perioadei de tranziție care se încheie la 31 decembrie 2023.

Vlad BERCU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Aviz CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatorii de funcționare:

Cod fiscal 1007601001293; BC "Victoriabank" SA Filiala nr.11; Codul băncii VICBMD2X883; Cont bancar IBAN MD24VI000002251311138MDL

Contractele de asigurare și polițele RCA pot fi întocmite online și vor intra în vigoare în termen de 24 de ore de la data plății

Aceasta prevăd modificările la hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare privind prelucrarea electronică a asigurării obligatorii de răspundere civilă auto (RCA), publicate pe 20 iulie în Monitorul Oficial.

Documentul stabilește că prelucrarea, înregistrarea și emiterea către asigurați a contractelor și a polițelor RCA pot fi efectuate online. Polițele RCA emise în acest mod vor intra în vigoare în termen de 24 de ore de la transferarea fondurilor din contul asiguratului în contul asigurătorului, în cazul în care contractul nu prevede o dată ulterioară. După înregistrarea și emiterea către asigurați a contractelor și a polițelor RCA prin mijloace tehnice în regim on-line, asigurătorul (reasiguratorul) nu poate folosi niciuna dintre acțiunile sale ca bază pentru anularea contractului și trebuie să respecte obligația de a menține contractul în conformitate cu legislația cu privire la asigurări.

InfoMarket

O bancă din Turcia este interesată să investească în sistemul bancar din Republica Moldova

Posibilitățile de investiție în sistemul bancar din Republica Moldova au fost discutate de ministrul Economiei și Infrastructurii, Chiril Gaburici, în cadrul unei întrevederi cu reprezentanții unei importate bănci din Turcia, Ziraat Bancasi.

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la surse din cadrul ministerului, Gaburici a apreciat interesul manifestat de bancă pentru piața de capital din Republica Moldova, menționând că sectorul bancar reprezintă o verigă importantă pentru economia țării.

"Sectorul bancar din Republica Moldova a trecut printr-o perioadă mai dificilă. Datorită eforturilor instituțiilor statului și cu suportul partenerilor de dezvoltare, am reușit să stabilizăm situația din sistem. Acest fapt îl confirmă prezența Băncii Transilvania și a BERD-ului pe piața bancară locală. Totodată, pentru economia țării este important ca sistemul bancar să fie bine pus la punct, pentru ca agenții economici să poată accesa credite, în așa fel contribuind la creșterea economică a țării", a subliniat ministrul.

Chiril Gaburici l-a informat pe directorul executiv al Ziraat Bankasi, Huseyin Aydin, despre situația economică din țară, accentuând că în Republica Moldova există foarte multe companii cu investiții din Turcia.

"Acesta este un avantaj pentru orice bancă din Turcia care își va începe activitatea în țara noastră, pentru că va dispune deja de un grup de clienți garanți", a spus el.

Huseyin Aydin a mulțumit ministrului pentru deschidere și cooperare, reiterând interesul de a veni pe piața bancară locală și de a susține economia Republicii Moldova. Totodată, acesta a accentuat că țara noastră le oferă condiții favorabile pentru investiții.

"Noi activăm în 20 de țări. Dorim să fim prezenți și în Republica Moldova, deoarece posibilitățile de credit și depozit sunt atractive. Credem că vom contribui și noi la creșterea economică a Republicii Moldova", a menționat directorul executiv al Ziraat Bankasi.

INFOTAG precizează: Ziraat Bancasi este o bancă de stat, fiind cea mai mare instituție de creditare din Turcia. Banca are cea mai extinsă rețea de sucursale, cu peste 1800 de filiale în Turcia. În plus, Ziraat Bankasi are sucursale și filiale în 20 de țări.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:
Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.
Nr. de înregistrare:
1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
Președinte: Nina DOSCA,
Elena VASILACHE, Mihai DORUC,
Ramona NICULCEA, Oxana PUI.
REDACTOR-ȘEF:
Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445
REDACTOR:
Lilija ALCĂZĂ
SPECIALIST RELAȚII PUBLICE:
Boris ERUȘEVȘCHI

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03
ADRESA REDACȚIEI:
Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI00002249111050MDL
BC "Victoriabank", SA, fil. 11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia "Edit Tipar Grup" SRL

Vladimir Baldovici: Agenția Proprietății Publice își va axa activitatea pe exercitarea competență a funcției de proprietar al bunului public

Interviu oferit ziarului Capital Market de către Vladimir Baldovici,
director general al Agenției Proprietății Publice (APP)

– Dle director, Agenția Proprietății Publice a fost transferată din subordinea Ministerului Economiei și Infrastructurii direct sub conducerea Guvernului. Care au fost cauzele acestui transfer și ce schimbări au avut loc sau vor avea loc ca urmare a ridicării statutului APP?

– Reformarea Agenției Proprietății Publice ține de două aspecte esențiale. În primul rând, este vorba de reforma administrației publice centrale al cărei obiectiv este eficientizarea procesului administrativ. Urmând practica internațională, ministerele trebuie să se concentreze pe analiză, elaborarea politicilor, realizarea actului legislativ, fiind scutite de tot ce ar împiedica acest proces. La rândul său, APP este instituția în „cărca” căreia urmează să fie pusă toată proprietatea aflată în subordinea diferitelor instituții ale statului.

Al doilea aspect ține de voința politică a actualei guvernări de a face ordine în proprietatea publică. Când spun ordine nu am în vedere doar o simplă inventariere a proprietății publice, ci și ceea ce s-ar chema gestionarea competență din perspectiva interesului național a ceea ce este bunul public. Este poziția mării majorități a echipei de guvernare exprimată oficial, în ședințe de lucru, precum și în discuții particulare cu colegii.

Dacă e să luăm componenta tehnică, operațională, atunci schimbarea majoră ține de faptul că tot ce reprezintă proprietatea publică a statului trebuie să treacă în responsabilitatea APP. Aici se vor regăsi întreprinderile de stat, societățile pe acțiuni etc.

Ideea de bază a restructurării APP ține, în special, de schimbarea abordării a ceea ce înseamnă proprietate publică. APP nu va mai fi acel intentent, „zavhoz”, care are grijă de depozit și când i se spune trebuie să scoată la vânzare o proprietate sau alta. Provocările venite din exterior, inclusiv evoluțiile economice externe, lumea care se schimbă extrem de dinamic și de turbulent, ne cer ca statul să gestioneze mai eficient, chiar mult mai eficient, ceea ce este proprietatea publică, adică, altfel spus, patrimoniul țării.

Ne propunem exercitarea competență a funcțiilor de proprietar al patrimoniului public. APP, ca parte a echipei guvernamentale, are drept obiectiv eficiența economică, inclusiv prin atragerea de investiții, garantarea intereselor social-economice ale țării, asigurarea stabilității și un impact pe cât se poate de pozitiv asupra bunăstării societății.

Este necesar să subliniem faptul că în acest proces de reformare avem susținerea partenerilor externi, în primul rând a Băncii Mondiale. Pot să afirm că sprijinul partenerilor, alături de luarea în calcul a experienței celor mai de succes modele de administrare a proprietății publice de peste hotare, face parte din elementele-cheie în asigurarea unei bune parcurgeri a procesului de reorganizare a sectorului proprietății publice.

– În derulare se află procesul de transferare în răspunderea agenției a întreprinderilor de stat care mai înainte erau în subordinea departamentelor și ministerelor de resort. Câte întreprinderi de stat au trecut până acum în subordinea APP și dacă are agenția suficiente cadre și resurse tehnice pentru a le gestiona?

– Conceptul de transferare trebuie divizat și explicat mai amănunțit pentru a evita interpretările eronate și punctele sensibile în societate și în sistemul de administrație publică. Are loc transferul doar a funcției de proprietar, nu și a funcției de administrare/utilizare a entităților economice. APP va deveni un proprietar competent și responsabil pentru valorificarea optimă (economică și socială) a întregii proprietăți publice, și din domeniul privat al proprietății publice, și din cel public al ei. Funcția de administrare/folosință va fi exercitată în continuare de către instituțiile competente din domeniul public. Altfel spus, APP va asigura doar evidența și supravegherea folosirii bunului public de către instituțiile de resort din sectoarele economice și de administrare publică care sunt înzestrate cu toate calitățile profesionale și competențele legale, și va interveni doar în cazul folosirii frauduloase și ineficiente, precum și pentru a identifica alte forme de valorificare a bunurilor publice.

APP va deține calitatea de fondator al 232 de întreprinderi de stat și societăți pe acțiuni, dintre care patru sunt înregistrate peste hotarele țării. Trebuie să menționăm că circa 60 dintre acestea nu activează din diverse motive, se află în proces de insolvență sau lichidare.

Multe dintre ele vor fi reorganizate, comasate sau chiar lichidate ca poveri pentru bugetul public. Însă toate acestea le vom face numai după o analiză financiar-economică și managerială cuprinzătoare.

Pentru moment, ca urmare a rezilierii contractelor de cesionare (transmitere) a exercitării drepturilor de acționar și de administrare a proprietății de stat semnate anterior cu APC (Administrația Publică Centrală: ministerele și instituțiile subordonate lor), în administrarea Agenției se află 73 societăți pe acțiuni. În total, sunt 90 de societăți pe acțiuni în care statul deține o cotă-parte. Astfel, în 22 de SA statul deține integral pachetul de acțiuni și în alte 46 – statul deține capitalul majoritar (peste 30% din acțiuni).

Pentru buna gestionare a întreprinderilor din subordinea APP, efectivul de personal urmează să crească. Structura organizatorică va suferi modificări și vor apărea direcții și secții noi. Accentul activității direcțiilor va fi pus pe identificarea tuturor formelor posibile de valorificare a patrimoniului public, nu doar pe vânzarea acestuia. Mizăm mult pe automatizarea unor procese operaționale, deci se prefigurează și crearea unei secții de tehnologii informaționale.

Pentru moment, una este clar: activitatea APP, ca colectiv și ca fiecare angajat în parte, va fi direcționată spre atingerea acestui obiectiv – exercitarea competență a funcției de proprietar al bunului/patrimoniului public.

Conform statutului, efectivul de personal al APP trebuie să constituie 52 persoane. De facto, avem doar 42 de specialiști. Cauza principală este salariul foarte mic.

Avem nevoie stringentă de un sistem informatic integrat al patrimoniului public, conectat la sistemele informatice ale altor APC (Registru, Cadastru, Fisc, Statistica etc.). Este necesară digitalizarea completă a datelor disponibile în cadrul APP, celor care parvin regulat și ale arhivei.

Este foarte probabil că Agenția va apela la metoda de out-sourcing pentru atragerea unor specialiști din comunitatea de experți naționali sau străini, din partea partenerilor noștri de dezvoltare.

– Proprietate de stat nu sunt doar întreprinderile de stat. Sunt și societățile pe acțiuni, complexe de proprietate, mărcile comerciale etc., să nu mai vorbim de obiectele municipale create din contul fondurilor bugetare. În acest sens, are agenția o „imagine completă” a proprietăților care aparțin statului? Când a avut loc ultima inventariere a acestora și care este valoarea lor?

– Despre o imagine completă se va putea vorbi doar după un audit, urmat de o analiză a potențialului economic și social a proprietății publice. Entitățile economice reprezintă doar un segment al proprietății publice. Le avem și pe cele sociale, culturale, educaționale etc., care necesită o abordare aparte.

Informația disponibilă privind proprietatea statului este prea generalizată, este nevoie de dezagregarea datelor pentru a putea face o analiză în dinamică a stării patrimoniului public și a identifica cauzele unor fenomene, evoluții și involuții.

APP va colecta, stoca și analiza informația privind tot patrimoniul public nu doar datele despre activele ÎPS (întreprinderi cu proprietate

de stat în formă juridică de întreprindere de stat sau de societate pe acțiuni), în orice formă ar fi reprezentat patrimoniul, de la terenuri și construcții la zăcăminte și bazine subterane și frecvențe de radio și GSM, în oricui administrare, folosință ar fi, APC sau APL (administrația publică locală), sau sector privat. Unele proprietăți publice, îndeosebi ÎPS cu patrimoniu mare, dar cu eficacitate scăzută, vor fi supuse auditului financiar-economic și managerial.

Inventarierea patrimoniului public se face anual odată cu Balanța patrimoniului public și reprezintă o evaluare în dinamică a valorii patrimoniului public gestionat de APC și de UTA (unități teritoriale-administrative). Actualmente lucrăm la elaborarea unei metodologii de evidență, monitorizare și supraveghere a tot ce este public, indiferent în proprietatea și/sau administrarea cui se află (APP, APC sau APL), de forma fizică a bunului public (material sau nematerial).

La moment, vrem să diagnosticăm, să înțelegem în ce stare se află proprietatea publică, de stat, pentru a vedea ulterior de ce avem nevoie și ce avem de făcut. Toate acestea – pentru a determina rolul Patrimoniului public în dezvoltarea economică, socială și culturală a țării.

– Cum vedeți procesul de privatizare? Sunteți de acord că unele întreprinderi trebuiau privatizate urgent încă acum 25 de ani? Cu toate acestea, cum putem proteja o întreprindere cu însemnătate națională, atât din punctul de vedere al tradițiilor, cât și din cel al siguranței economice și energetice a țării noastre?

– Nu doresc ca APP să fie asociat în continuare doar cu termenul de privatizare. Cum am mai spus, funcția APP este de proprietar competent și nu de vânzător. Forma prin care va fi valorificată proprietatea publică va constitui obiectul unei cercetări și analize cost-beneficiu permanente și adecvate fiecărui caz în parte. Privatizarea este doar una dintre numeroasele forme de valorificare a patrimoniului public.

Nici întreprinderile care au fost privatizate nu au adus efectul scontat. Părerea mea personală: cel care a distrus patrimoniul economic (guvernările de atunci) în principiu nu puteau să asigure o privatizare calitativă în favoarea interesului național, fie că nu aveau calitatea profesională necesară, fie că dorința necesară. Astfel, chiar dacă unele întreprinderi ar fi fost privatizate de atunci, în cele mai multe cazuri nu s-ar fi schimbat nimic. Exemplele de privatizări cu efect scontat, declarat în Legea cu privire la privatizare, pot fi numărate pe degete.

Am constatat că o bună parte a business-ului mare s-a construit pe „materialele de construcție” scoase din dezmembrarea frauduloasă a patrimoniului public. În același timp, privatizarea a fost urmată și de fenomene noi, cum ar fi economia subterană/obscură (evaziunea fiscală de amploare).

Continuare în pag. 5.

Continuare din pag. 4.

Trebuie menționat că este doar parțial adevărat că întreprinderile nu mai erau competitive, că au pierdut piața sovietică de desfacere etc. Apare întrebarea: de ce erau foarte competitive cooperativele de producție care activau în cadrul acelor întreprinderi și practic utilizau resursele statului în folos propriu?! Întreprinderile, într-adevăr, erau împovărate și cu numeroase funcții sociale, construcția locuințelor pentru salariați, crearea infrastructurii de deservire a salariaților etc., însă cauza principală era stoarcerea veniturilor din întreprinderi prin acele cooperative în majoritatea cazurilor controlate prin interpuși de conducători din sector. Este foarte probabil că de atunci multe nu s-au schimbat și locul cooperativei l-au luat un șir de firme-căpușe amplasate în jurul veniturilor întreprinderilor de stat. APP este conștientă de acest fenomen și, odată cu obținerea controlului asupra întreprinderilor în proprietatea statului, va întreprinde acțiunile necesare pentru a elimina aceste firme-căpușe.

Poziția noastră este că privatizarea trebuie să servească dezvoltării economice a întreprinderilor, a sectorului și a întregii economii, iar tot ce nu se încadrează în această formulă nu este privatizare, ci escrocherie. Nu e secret că multe privatizări s-au făcut pentru a obține bunuri publice, a le fărâmița și a le vinde.

Privatizarea trebuie să fie un fel de parteneriat între stat și investitor. Statul creează condiții favorabile, investitorul obține întreprinderea, o dezvoltă, obține venit, sunt create locuri de muncă etc. Este un mecanism firesc. După privatizare, comunicarea dintre investitor și stat continuă. După caz, statul poate interveni pentru a susține investitorul.

– Cum credeți, ar trebui oare Guvernul să-și revizuiască poziția cu privire la „câștigătorii concursurilor investiționale care nu au respectat condițiile de dezvoltare a întreprinderilor sau nu au oferit informații complete cu privire la extragerea resurselor naturale etc.?”

– Poziția față de investitorii „neonești” trebuie să fie una tranșantă și activă ca și în cazul evazionistilor fiscali din statele cu economii dezvoltate, după principiul „moartea și impozitele sunt inevitabile”. Neonorarea obligațiilor investiționale (financiare, de calitate a lucrărilor, a termenelor de executare etc.) generează nu doar pierderi financiare statului, ci și creează deseori efecte sinergice negative la nivelul de sector economic, îndeosebi dacă vorbim de sectoare strategice.

Regulile și condițiile de privatizare trebuie să fie clare și transparente. Termenele respectate. Din momentul în care cumpărătorul nu își respectă obligațiile, con-

tractul este reziliat, cu consecințe financiare proporționale pierderilor suferite de către stat.

– Unde considerați că ar trebui să fie linia de delimitare dintre obiectele și terenurile pe care autoritățile municipale le consideră ca fiind ale lor, însă în documentele originale ele aparțin autorităților centrale?

– Pe parcursul anilor pe acest segment au fost comise numeroase încălcări. Sub diferite pretexte, cu diferite tertipuri juridice, statul a fost lipsit de terenuri. O mulțime de scheme cu diferite implicații făceau ca terenurile proprietatea statului să treacă în folosința primăriilor sau direct în proprietate privată. Grupurile de interes, sub diferite pretexte formal binevoitoare, foloseau lacunele din legislație pentru a pune mâna pe terenurile proprietatea statului ca să le vândă la prețuri de piață.

Va fi pus capăt acestui haos. Legea nr. 29 din 05.04.2018 specifică responsabilitățile participanților la procesul de delimitare și atribuțiile lor, raporturile ce apar între autoritățile publice centrale și cele locale, ținând cont de interesul public național și interesul public al comunităților locale și nu afectează dreptul de proprietate dobândit în baza actelor prevăzute la art. 28 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998. La fel sunt stabilite categoriile bunurilor care se atribuie la domeniul public al

statului și al unităților teritorial-administrative.

Pot să vă dau asigurări că APP va interveni categoric în orice acțiune de rea-credință îndreptată spre lipsirea statului de proprietăți. După caz vom atrage și organele de drept.

– Din practica altor țări vedem că organele de administrare a proprietății de stat se ocupă nu doar de procesul de privatizare din țară, dar cumpără și obiecte de infrastructură în străinătate pentru ieșirea exportatorilor lor pe alte piețe. Cum credeți, trebuie și Moldova să aplice o asemenea practică?

– Vin cu o precizare – nu organele de administrare a proprietății de stat investesc în alte țări, ci întreprinderile economice care se află în gestiunea acestora. Este o practică mai mult ca obișnuită și o putem găsi oriunde în lume – în Europa, America, Asia, Africa. Nu cred că există în întreaga lume o companie privată sau de stat care ar ignora vreo oportunitate investițională din afara hotarelor naționale. De ce întreprinderile de stat, societățile pe acțiuni ale statului Republica Moldova nu ar trebui să investească când apar asemenea oportunități? Toți încearcă să folosească oportunitățile în interesul propriu, inclusiv în interesul național. De ce nu am face-o și noi?

Este realitatea în care trăim. Procesele economice integraționiste

globale au atins cote extrem de avansate. Noi avem de ales între a fi doar martori sau să ne implicăm în aceste procese.

Evident că țara noastră nu dispune de resurse suficiente nici economice, nici politice pentru a se pune cu marii actori geopolitici și a interveni cu investiții importante pe piețele străine, care deseori mai sunt și protejate de norme protecționiste camuflate. În același timp, pornind de la interesele noastre, nimeni nu ne împiedică să dezvoltăm treptat afaceri, să investim în sectoare și pe piețe-țintă, inclusiv cu sprijinul statului (financiar, diplomatic, juridic) sau prin diverse parteneriate public-private cu participarea capitalului privat atât național, cât și străin.

În multitudinea de provocări pe care le avem pe această direcție, aș evidenția în mod aparte problema deetazitării. Întreprinderile de stat și societățile pe acțiuni cu participarea statului continuă să se identifice întru totul cu statul. Mai mult ca atât, de cele mai multe ori, conducerea entităților respective se comportă ca niște funcționari de stat. Faptul inhibă procesul managerial atât la nivel operațional, cât și la nivel strategic. Fără depășirea acestui handicap, pe care îl văd și ca pe unul instituțional, nu putem vorbi de atingerea obiectivelor strategice în exterior, dar nici în țară.

– Vă mulțumesc!

A discutat

Ghenadie TUDOREANU

Băncile comerciale din Republica Moldova au acordat în luna iunie credite noi în sumă de 2,6 miliarde de lei cu 12,6% mai mult față de perioada precedentă din 2017, în timp ce depozitele noi atrase la termen s-au redus cu peste un sfert la 2,3 miliarde de lei, arată datele Băncii Naționale a Moldovei.

Anul 2018 este unul benefic pentru creditare ca urmare a dobânzilor mici față de anii precedenți, dar o cerere mai mare se atestă doar pe segmentul persoanelor fizice. Businessul, deocamdată nu se avântă în contractarea împrumuturilor.

Ponderea creditelor acordate în monedă națională a reprezentat 66,6%, a celor în valută – 33,4%. Volumul creditelor acordate în monedă națională a constituit 1733,4 mil. lei (+6,2% față de luna precedentă, și +11,9% față de iunie 2017).

Cele mai atractive au fost creditele acordate pe termen de la 2 până la 5 ani (41,3% din totalul creditelor acordate), unde creditele acordate persoanelor juridice au deținut ponderea majoră de 28,5% din totalul creditelor acordate. Creditele acordate în monedă națională au fost reprezentate, preponderent, de creditele acordate societăților comerciale nefinanciare cu o pondere de 55,0% (56,9% din care aparțin comerțului) și de creditele acordate persoanelor fizice (40,4%).

Rata medie la creditele acordate în monedă națională s-a majorat cu 0,09 puncte procentuale (p.p.) comparativ cu luna precedentă. Persoanelor fizice le-au fost acordate credite cu o rată medie de 7,93%, iar persoanelor juridice – cu o rată de 9,26%. Creditele în monedă națională cu termen de la 2 până la 5 ani, fiind cele mai atractive în luna de raportare, au fost acordate cu o rată medie de 8,41% (persoane juridice – 9,14% și persoane fizice – 7,48%). În cazul persoanelor fizice cea mai mare rată medie a fost înregistrată la creditele cu termenul de rambursare de până la 1 lună (10,85%), iar pentru persoanele juridice – la creditele cu termen de rambursare de la 1 până la 3 luni (11,18%).

Totodată, volumul creditelor acordate în valută recalculat în MDL a constituit 870,7 mil. lei (+1,7% față de luna precedentă și +13,0% față de luna iunie 2017). Creditele în valută au fost solicitate, în principal, de către societățile comerciale nefinanciare (92,7%), unde comerțului i-a revenit o pondere majoră (63,6%).

CREDITELE ÎN VALUTĂ CONTINUĂ SĂ SE IEFTINEASCĂ

Rata medie la creditele acordate în valută s-a diminuat cu 0,22 p.p. comparativ cu

Moldovenii au prins gustul pentru credite, dar fug de economiile la termen

luna mai 2018. Persoanelor fizice le-au fost acordate credite cu o rată medie de 6,66%, iar persoanelor juridice – cu o rată de 4,65%. Comparativ cu perioada similară a anului precedent ratele menționate s-au diminuat (total în monedă națională cu -1,31 p.p., total în valută cu -0,36 p.p.). Creditele în valută acordate pe termen de până la 1 lună au consemnat cea mai mare rată medie de 16,04%, persoanelor fizice li s-au acordat credite cu o rată medie de 15,94%, iar persoanelor juridice – cu o rată de 23,57%.

“Activitatea de creditare înregistrează o ușoară dinamizare, dar insuficiența totuși pentru ameliorarea funcției de intermediere a băncilor. Chiar dacă volumul creditelor noi este în creștere, rambursarea celor scadente are loc într-un ritm mult mai rapid ceea ce presupune o influență inversă asupra stocului total de credite. Stocul total de credite înregistrează valoarea de 32,7 mlrd. lei, cu circa 200 mil. lei mai mult decât în luna aprilie. Totodată, stocul de credite acordate persoanelor fizice pentru procurarea/construcția imobilului înregistrează o creștere de aproximativ 118 mil. lei aducând în prim-plan, primele rezultate ale programului “Prima casă”. Indicatorii specifici calității portofoliului de credite continuă să se amelioreze, iar gradul de acoperire cu provizioane continuă să rămână adecvat. Urmare creșterii ritmului de credite noi acordate și reducerii volumului de credite neperformante, ponde-

rea celor din urmă înregistrează la sfârșitul lunii mai 2018 valoarea de 15,2%, oscilând în limitele 4-35%”, se spune în analiza sistemului bancar efectuată de Expert Grup.

Dinamizarea creditării are loc pe seama persoanelor fizice, care însă nu pot compensa volumul creditelor acordate businessului, care în prezent ca urmare a perioadei electorale nu se avântă în contractarea împrumuturilor de la bănci.

NEÎNCREDEREA ȘI DOBÂNZILE MICI ALUNGĂ DEPONENȚII

Deși sistemul bancar moldovenesc trece printr-o serie de transformări, inclusiv implementarea Basel III, neîncrederea persistă în condițiile în care apetitul pentru depozitele noi bancare atrase s-au redus cu 26,4% în luna iunie la 2,3 miliarde de lei. Cele mai atractive depozite, din perspectiva termenelor depozitelor atrase, au fost depozitele atrase pe termen de la 6 până la 12 luni (50,8% din totalul depozitelor atrase la termen). Ponderea majoră, pe categorii de clienți, le-a revenit depozitelor atrase de la persoanele fizice (43,1% din totalul depozitelor atrase).

Economistii explică reducerea depozitelor și ca urmare a dobânzilor mici pentru plasamente. Acest lucru este explicat prin volumul excesiv de lichidități de care dispun băncile și care nu au ce face cu el. Astfel, instituțiile financiare sunt nevoite să reducă ratele dobânzilor pentru plasamentele bancare.

Datele BNM relevă că ponderea depozitelor atrase în monedă națională a constituit 63,0%, a celor atrase în valută – 37,0%. În luna iunie 2018, depozitele atrase au fost reprezentate, preponderent, de depozitele persoanelor fizice 81,4% (48,5% au alcătuit depozitele atrase în monedă națională, iar 32,9% cele atrase în valută). Volumul depozitelor atrase în monedă națională a constituit 1499,1 mil. lei (-49,4% față de luna precedentă și -30,5% față de iunie 2017). Volumul depozitelor atrase în valută recalculat în MDL a constituit 851,6 mil. lei (-6,9% față de luna precedentă și -18,3% față de iunie 2017).

Rata medie la depozitele noi atrase la termen în monedă națională s-a majorat cu 0,38 p.p. comparativ cu luna precedentă. Persoanele fizice au plasat depozite cu o rată medie de 4,78%, iar persoanele juridice – cu o rată medie de 3,93%. În același timp, rata medie la depozitele noi atrase la termen în valută s-a majorat cu 0,06 p.p. comparativ cu luna mai 2018. Persoanele fizice au plasat depozite cu o rată medie de 0,87%, iar persoanele juridice – cu o rată medie de 1,20%.

În comparație cu perioada similară a anului precedent, ratele medii menționate s-au diminuat. Astfel, rata medie la depozitele atrase în monedă națională s-a micșorat cu 1,09 p.p. (depozitele persoanelor fizice și ale celor juridice s-au diminuat cu 1,23 și 0,85 p.p., respectiv). Rata medie la depozitele atrase în valută s-a diminuat cu 0,79 p.p. (depozitele persoanelor fizice și ale celor juridice s-au diminuat cu 0,81 și 0,63 p.p., respectiv).

Depozitele cu termen de la 6 până la 12 luni, fiind cele mai atractive în luna de raportare, au fost atrase cu o rată medie de 4,78% în monedă națională (persoane fizice – 4,96%, persoane juridice – 4,04%) și 0,84% în valută (persoane fizice – 0,85%, persoane juridice – 0,75%). Cea mai mare rată medie la depozitele atrase în monedă națională de la persoanele fizice a fost înregistrată la depozitele cu termen de peste 5 ani (6,42%), în cazul persoanelor juridice – la depozitele cu termen de la 2 până la 5 ani (5,40%). Cea mai mare rată medie la depozitele atrase în valută de la persoanele fizice a fost înregistrată la depozitele cu termen de peste 5 ani (1,99%), în cazul persoanelor juridice – la depozitele cu termen de la 1 an până la 2 ani (1,84%).

Victor URSU

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața reglementată sau MTF
(Perioada 16-20 iulie 2018)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitențului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Pondere VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
16.07.18 13:01	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	75,00	5650	423750,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,11	100,00
18.07.18 11:40	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1054,71	389760	411083769,60	Licitatie cu strigare pachet unic	1037634	37,56	200,00
18.07.18 11:41	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1064,02	36605	38948452,10	Licitatie cu strigare pachet unic	1037634	3,53	200,00
Total				432015	450455971,70				
19.07.18 13:01	MD14TERM1005	SA "TERMOTRANSAUTO"	1,00	600	600,00	Vinzare Cumparare	283490	0,21	20,00
Total				600	600,00				

Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)

**Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF
pentru perioada 16.07.2018-20.07.2018**

Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare

Nr d/r	Denumirea emitențului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	SA BUCURIA	MD14BUCU1002	10	2	134	3350,00	0,0081
2	SA UTLAPCAR	MD14UTLA1005	10	1	22	256,30	0,0071
3	SA VELIST	MD14VLST1004	1	3	38	380,00	0,0136
4	SA EFES VITANTA MOLDOVA	MD14VEST1003	25	1	3	600,00	0,0000
5	SA BUSUIOC PHARM	MD14BUSU1004	141	3	3636	18180,00	0,0976
Total				10	3833	22766,30	

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr d/r	Denumirea emitențului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	SA COMFORT	MD14CMFT1001	10	2	426	4260,00	1,6673
2	SA DAAC HERMES GRUP	MD14MARS1000	1	1	512	512,00	0,0007
3	SA UTLAPCAR	MD14UTLA1005	10	1	96	960,00	0,0311
4	SA EFES VITANTA MOLDOVA	MD14VEST1003	25	2	66	1650,00	0,0000
5	SA FLOARE CARPET	MD14CARP1005	11	2	192	2112,00	0,0031
6	SA MOLDOVA-AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	4	1602	320400,00	0,1542
8	SA COMCON VICTORIA	MD14COMC1009	33	1	101	3333,00	0,6000
9	SA NISTRU-OLĂNEȘTI	MD14NISO1004	10	6	405	4050,00	0,5917
Total				19	3400	337277,00	

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sunt soți, rude sau afini pînă la gradul II inclusiv

Nr d/r	Denumirea emitențului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	SA COMFORT	MD14CMFT1001	10	1	213	2130,00	0,8337
Total				1	213	2130,00	

Tipul tranzacției: Înstrăinarea sau transmiterea acțiunilor de tezaur de către emitent

Nr d/r	Denumirea emitențului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	SA ZIDCALTEN	MD14ZITE1001	10	1	364	7531,16	0,1540
Total				1	364	7531,16	

Tipul tranzacției: Succesiunea valorilor mobiliare în urma reorganizării sau lichidării persoanei juridice acționar

Nr d/r	Denumirea emitențului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	SA FARMACIA IALOVENI	MD14LOVE1005	1	1	105179	128213,00	0,5181
2	SA MOLDOVA-AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	1	258	355554,96	0,0250
Total				2	105437	483767,96	

Tipul tranzacției: Retragerea obligatorie în condițiile art.30 din Legea privind piața de capital

Nr d/r	Denumirea emitențului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	SA ZIDCALTEN	MD14ZITE1001	10	130	11789	129679,00	5,0010
Total				130	11789	129679	

Tipul tranzacției: Distribuția valorilor mobiliare în cazul partajului bunurilor între soți în formă de valori mobiliare

Nr d/r	Denumirea emitențului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	SA MOLDOVA-AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	1	1600	320000,00	0,1540
Total				1	1 600	320000,00	

Tipul tranzacției: Răscumpărarea de către emitent a valorilor mobiliare proprii în condițiile art.79 din Legea nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997;

Nr d/r	Denumirea emitențului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	SA AGAT	MD14AGAT1006	10	1	4148	46582,46	0,10
Total				1	4 148	46582,46	

Poziții deschise pe piața reglementată și MTF la data de 25.07.2018

Cod ISIN	Denumirea emitențului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
Piața reglementată				
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	87,89	59855,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	87,89	390245,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	156,25	29900,00
MD14AING100	C.A. "ALLIANCE INSURACE GROUP" S.A	0,00	3,63	232485,00
MD14OTIS100	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	6,12	3866669,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	239,50	3173751,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1600,00	90,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	10,00	1400,00	0,00
MD14MBIS100	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	80,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	93,00	265,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	102,00	1797,00
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)				
MD14VING100	SA "CEPROSERVING"	0,00	153,16	347637,00
MD14TRAS100	SA "INTREPRINDEREA DE TRANSPORTURI AUTO nr.1"	0,00	5,50	12345,00
MD14ALET100	SA "ALET"	0,00	0,01	106970,00
MD14CEPU100	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	3,50	9000,00
MD14CLIT1009	S.A. "FACLIA STIINTEI"	0,00	1,00	12669,00
MD14MIOA100	SA "MIOARA"	0,00	1,00	91482,00
MD14TERM10	SA "TERMOTRANSAUTO"	0,00	1,00	26034,00
MD14TICO100	SA "TIPAR - COLOR"	0,00	1,00	26988,00
MD14TIRP100	IM "TIREX PETROL" SA	0,00	20,00	50,00

Coridoarele comerciale ale țării – baza dezvoltării relațiilor economice externe

Dar, se pare, acest lucru îl înțeleg mai bine partenerii occidentali ai Moldovei decât propriul Guvern. Programul de reforme structurale, finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și implementat de Nathan Associates Inc, lucrează la o evaluare cuprinzătoare a coridoarelor comerciale ale Republicii Moldova de aproape nouă luni. Un document de 240 de pagini (în limba engleză) va fi publicat după traducere. Această evaluare a fost implementată pe deplin din contul noului program USAID de patru ani (2017 – septembrie 2021), al cărui buget total este de 11,2 milioane de dolari. Din această sumă a fost remunerată munca specialiștilor, inclusiv, internaționali, pentru evaluarea multilaterală a TCA Moldova.

Datele au fost colectate, desigur, cu sprijinul Ministerului Economiei și Infrastructurii a organizațiilor sale subordonate, precum și a vămii moldovenești, iar analiza finală a fost prezentată guvernului moldovean "pe tavă": asta ai în prezent, iată ce trebuie să faci și aici sunt exemplele și rezultatele implementării cu succes a proiectelor similare în unele țări ale lumii.

Și dacă din partea Ambasadei SUA, la evenimentul de prezentare a evaluării TCA a participat Ambasadorul SUA James Pettit, atunci partea moldovenească a fost reprezentată de secretarul de stat al ministerului Economiei, Iulian Drăgălin și directorul adjunct al Serviciului Vamal, Iurie Ceban. Din câte observați, o mulțumire „egală” pentru munca efectuată... Or, îmbunătățirea TCA deja peste un an – doi poate majora volumul pieței de logistică, inclusiv încasările bugetare, cu minimum 10%.

Lăsăm la o parte cuvântul de salut și mulțumire din cadrul evenimentului și trecem la concluziile de bază ale Evaluării TCA Moldova: lucrurile stau prost, dar avem motive de optimism.

Moldova are granițe problematice pentru exporturi (importurile sunt implicite, dar exporturile sunt mai importante). Țara are doar un port fluvial, de aceea este adesea

folosit portul Odessa (Ucraina); problema Transnistriei nu este încă rezolvată, ceea ce înseamnă că trecerea frontierei cu Ucraina (pentru exporturi ulterioare) este posibilă numai în sudul țării; și în plus – frontiera cu Uniunea Europeană, adică cu România, care este obligată să aplice importului cerințele stricte ale UE.

Geografia exporturilor moldovenești este interesantă. În 2000, ponderea acestuia în țările UE și CSI a fost de 35,1%, respectiv de 58,5%, iar în 2017 acest raport s-a schimbat în favoarea Uniunii Europene – 65,8%, respectiv 19,1%. Adică, granițaromânească (și portul) reprezintă acum două treimi din exporturile moldovenești. Deci, trebuie să se acorde o atenție deosebită acestei frontiere. Din punctul de vedere și din experiența UE, trecerea mărfurilor la frontiera dintre România și Moldova este cea mai gravă din Uniunea Europeană.

Potrivit directorului Programului de reformă structurală USAID, Douglas Muir, la vama Leuseni-Albița transportul de mărfuri așteaptă procedurile de vamuire, în medie, 1032,9 minute (17,5 ore). În același timp, la trecerea frontierei dintre România și Ucraina, camioanele așteaptă în medie 23,5 minute. (Ucraina lucrează demult la îmbunătățirea logisticii transportului de marfă). Cea mai proastă poziție în acest "anti-rating" după Moldova se atestă la punctul de trecere Oradea-Bors (România) – Artland (Ungaria) – 395 min. (6,5 ore), care este de 2,7 ori mai bună decât la punctul Leuseni-Albița. Iar acest punct reprezintă 23% din toate trecerile de frontieră cu camionul din / către Moldova.

În același timp, Douglas Muir a menționat creșterea anuală existentă a operațiunilor de import-export în Moldova, care este puternic împiedicată de logistica ineficientă. În calitate de exemplu a fost adusă experiența Columbiei, unde îmbunătățirea logisticii și, în consecință, reducerea congestiei la vamă a dus la o reducere a timpului de așteptare de la 93 de ore (100 de camioane) la 87 de ore, pentru anul în care numărul trecerilor de frontieră a crescut de la 7,742 la 8276, iar veniturile din sectorul privat și veniturile bugetare – cu 7%. În doar un an.

Timpul vămii pentru transportul de mărfuri este cel mai important indicator al eficienței logisticii, care afectează în mod direct

veniturile operatorilor (exportatori, transportatori) și, ca urmare, veniturile la buget. În loc să aștepte 17 ore la biroul vamal într-o direcție și tot atâta înapoi, compania de transport ar putea efectua în acest timp alte două sau trei curse, să câștige mai mult și, prin urmare, bugetul ar primi mai multe duceri.

Un alt aspect important pentru sectorul logistic este infrastructura. Experții USAID remarcă faptul că Moldova are o întârziere de cinci ani (din diverse motive, inclusiv din cauza crizei bancare) în planul de reabilitare a drumurilor, iar acest lucru are un impact negativ asupra transportului de mărfuri (și mai departe – de-a lungul lanțului). Dar, în afară de drumuri, infrastructura logistică din țară este la un nivel deloc înalt, avem cu ce compara.

Kristen Hartpence, specialist în logistică al companiei Nathan Associates Inc, a prezentat o scurtă descriere a capacităților exportului (în termeni de logistică) moldovenesc: avia-export – scump; pe apă și căi ferate – foarte lung; exporturile terestre se confruntă cu problema drumurilor proaste, lipsa unei infrastructuri specializate, congestionarea sezonieră și o mare pierdere de timp din cauza cozilor la vamă.

Nu stăm foarte rău, dar, cel puțin, stăm pe loc, iar acest lucru duce în viitor la degradare. Moldova în anul 2017 se situează pe locul 102 din 137 în ceea ce privește calitatea infrastructurii (în 2016 – 110 din 136); pe locul 128 din 137 privind calitatea drumurilor (în 2016 – 132 din 136); pe locul 71 din 137 la capitolul infrastructura feroviară (în 2016 – 127 din 136); pe locul 86 din 137 – la infrastructura de transport aerian (în 2016 – 94 din 136).

Evaluarea TCA din Moldova nu este critică. Pe baza situației actuale, s-au făcut multe eforturi pentru a formula recomandări practice, ținând seama de specificitatea Moldovei, împărțite în pași concreți.

Printre acestea se numără recomandarea de a crea o structură unică de stat pe logistică. Potrivit vicepreședintelui senior de la Nathan Associates Inc, Paul E. Kent, o astfel de organizație de stat are menirea să unească toate limitele posibile pentru administrarea proceselor logistice, facilitând astfel activitatea operatorilor din sector, dezvoltând un control fiscal corect, asigu-

rând monitorizarea online și îmbunătățind logistica. Experiența internațională arată că, de obicei, o astfel de organizație este creată pe baza unei agenții deja existente. În Moldova, acest rol este cel mai potrivit pentru Ministerul Economiei și Infrastructurii, deoarece gestionează deja comerțul, transportul și tehnologiile informaționale.

De altă parte, actualul Guvern are experiență atunci când toate serviciile guvernamentale au fost integrate într-o singură agenție.

Bineînțeles, un astfel de organ de stat, împreună cu operatorii din sectorul logistic, ar trebui să promoveze și să revizuiască legislația pentru a pune în aplicare în mod eficient politicile de dezvoltare durabilă și să extindă cooperarea bilaterală cu țările vecine, să implementeze practicile internaționale existente și să coordoneze parteneriatele public-private.

Deoarece, pentru Moldova principalul tip de export (în special de mărfuri sezoniere) este transportul cargo rutier, crearea, de exemplu, a zonelor de odihnă pentru șoferi și de așteptare a procedurilor vamale, este o necesitate vitală. Și cea mai bună posibilitate pentru construcția acestei infrastructuri, potrivit experților internaționali, este parteneriatul public – privat.

O atenție deosebită în recomandările privind îmbunătățirea logisticii în Moldova a fost acordată necesității de utilizare a tehnologiilor informaționale, astfel încât șoferii, exportatorii și structurile guvernamentale să poată monitoriza online nu doar fluxurile de trafic, dar să poarte și un dialog interactiv, de exemplu preînregistrarea electronică la vamă, minimalizând timpul de așteptare etc.

Majoritatea recomandărilor din evaluarea TCA pentru Republica Moldova pot fi realizate în decurs de unu până doi ani și acest lucru ar trebui să aibă imediat un efect pozitiv asupra creșterii fluxurilor de marfă din țară.

Pe viitor, potrivit lui Paul Kent, având în vedere localizarea geografică bună a Moldovei, în condiții rapide de trecere a vămii și cu o infrastructură bună pentru transportatorii cargo tereștri, țara ar putea să își promoveze sectorul logistic la nivel internațional și, într-adevăr, să devină atractivă pentru traficul de tranzit.

InfoMarket

Două companii chinezești sunt interesate să investească în Moldova

Potrivit serviciului de presă al Guvernului, este vorba despre companiile chineze „China Railway 14th Bureau Group” și „International Engineering Branch”, reprezentanții cărora au avut o întrevedere cu Premierul Pavel Filip.

Șeful Cabinetului de miniștri a apreciat relațiile tradiționale de prietenie cu Republica Populară Chineză și dinamica ascendentă a cooperării comercial-economice bilaterale. În prezent, China este cel de-al cincilea partener comercial al țării noastre. Pavel Filip a specificat că o echipă guvernamentală, chiar zilele acestea, negociază posibilitatea obținerii unui Acord de liber schimb între Moldova și China.

De asemenea, pentru impulsivarea relațiilor bilaterale a fost simplificată procedura de intrare în țara noastră a cetățenilor chinezi, care nu au nevoie de invitație în acest scop, iar cei care dețin viză sau permis de ședere a SUA, a unui stat Schengen sau membru UE, nu au nevoie de viză de intrare pe teritoriul țării noastre.

Premierul a încurajat companiile chineze să participe la realizarea proiectelor din sectoarele strategice din țara noastră precum infrastructura drumurilor, feroviară și cea aeroportuară, construcția apeductelor, sectorul energetic și prelucrarea deșeurilor. Reprezentanții companiilor chineze au confirmat disponibilitatea de a investi în aceste domenii și a veni cu propuneri concrete, încheind, chiar pe parcursul actualei vizite, memorandumuri de înțelegere în acest scop.

Pe teritoriul Republicii Moldova activează 85 de companii cu investiții chineze, capitalul investit fiind de aproape 5 milioane de lei. Volumul comerțului exterior dintre țările noastre în perioada ianuarie-mai 2018 a constituit peste 245 milioane de dolari, cu 36% mai mult, față de anul 2017.

ANRE a redus prețul maxim cu amănuntul la benzină cu 2,4 la sută, iar la motorină – cu 2 la sută
Agenția pentru Reglementare în Energetică a publicat marți noile prețuri maxime de vânzare la pompă a combustibilului pentru perioada 25 iulie – 8 august.

Astfel, benzina Premium-95 va costa 19,01 lei / litru (11-24 iulie – 19,49 lei), motorina – 16,89 lei / litru (17,25 lei). Pentru următoarele două săptămâni, benzina se ieftinește cu o medie de 0,48 lei / litru (- 2,4%), iar prețul motorinei – cu 0,36 lei (- 2%).

De menționat că acum două săptămâni ANRE a majorat prețul maxim la vânzarea cu amănuntul cu 2 la sută, iar la motorină – cu 1,5 la sută. Noile prețuri la carburanți au fost stabilite de regulator în conformitate cu Metodologia de calculare și aplicare a prețurilor la produsele energetice, potrivit căreia, la fiecare 14 zile calendaristice, ANRE stabilește prețul maxim de vânzare cu amănuntul a carburanților și îl publică pe site.

În aceeași zi, fiecare dintre operatorii de pe piață trebuie să stabilească prețul la pompă reieșind din calculele ANRE și să-l publice pe site. Prețurile operatorilor intră în vigoare și se aplică pentru toți clienții de miercuri, ora 00.01 noaptea. Operatorii nu au dreptul să vândă carburanții la preț mai mare decât cel stabilit de ANRE.

De menționat că, Parlamentul a aprobat în două lecturi amendamentele la Legea privind piața produselor petroliere, potrivit căreia ANRE va stabili prețurile marginale de vânzare cu amănuntul pentru produsele petroliere de bază o dată la trei luni și nu la fiecare două săptămâni, ca în prezent.

InfoMarket.

Stimați acționari ai S.A. „DRENAJ”

Conform deciziei Consiliului Societății din 30.05.18, Adunarea Generală Anuală repetată a acționarilor a avut loc pe data de 02.07.18, orele 14.00, pe adresa: mun. Chișinău, Uzinelor 188, înregistrarea la adunare a avut loc de la ora 13:00-13:50.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă anuală a Consiliului Societății S.A. „DRENAJ” pe anul 2017. Alegerea noului consiliu.
2. Aprobarea principalelor direcții de activitate a societății pe anul 2018.
3. Examinarea și aprobarea dării de seamă a Comisiei de cenzori. Alegerea noii comisii.
4. Repartizarea profitului net obținut în anul 2017 și aprobarea normativelor repartizării profitului net pentru anul 2018.

Совет Общества А. О «Дойна»

доводит до сведения акционеров, что Исполнительный орган объявляет о созыве очередного годового собрания акционеров, которое состоится в очной форме 25 августа 2018 года по адресу: Басарабский р-н, ст. Абаклия, винзавод. Начало регистрации в 8.30. Начало собрания в 9.00 часов.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Отчет руководства предприятия по результатам деятельности за 2017 год и основные направления развития на 2018 год.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Выборы органов управления Общества.

Список акционеров, имеющих право на участие в собрании составлен по состоянию на 25.07.2018.

С материалами по повестке дня можно ознакомиться по адресу: ст. Абаклия, винзавода, с 20.08.2018 года в бухгалтерии.

Акционеры, участвующие в собрании должны предоставить удостоверение личности, а представители акционеров должны иметь доверенность, оформленную и заверенную в соответствии с действующим законодательством.

Stimați acționari! Î.M. S.A. „BEERMASTER”

(mun. Bălți, str.M. Sadoveanu, 35)

Vă informează că la data de 20.07.2018 a avut loc Adunarea Generală ordinară anuală repetată cu prezența acționarilor. La adunare au participat deținătorii de 37,80% din numărul total de acțiuni cu drept de vot aflate în circulație, care

PRIN VOT UNANIM AU DECIS URMĂTOARELE:

1. Au fost aprobate Raportul organului executiv privind rezultatele financiar-economice al ale S.A. pe a. 2017 și planul de activitate a societății în a. 2018.
2. A fost aprobat Raportul organizației de audit pe a. 2017 referitor la activitatea SA.
3. În legătură cu lipsa profitului nu a fost aprobată decizie privind repartizarea profitului net pentru a. 2017 și au fost aprobate normativele de repartizare a profitului net pe a. 2018.
4. Au fost aleși membrii Comisiei de Cenzori ai Societății pe un termen de 3 ani fără stabilirea cuantumului retribuției muncii lor.
5. Nu a fost aprobată decizia de confirmare organizației de audit pe a. 2018.
6. A fost aprobată decizie cu privire la introducerea modificărilor și completărilor în Statutul Societății și desemnarea persoanelor imputernicite pentru semnarea și prezentarea la autoritățile publice și alte organe abilitate tuturor documentelor necesare în vederea înregistrării lor de stat.

Informații la tel. 0(231)23331

Stimat acționar al Agrofirma „CIMIȘLIA” S.A.

În urma desfășurării ședinței consiliului S.A. Agrofirma „CIMIȘLIA” ce a avut loc la data de 18.07.2018,

CU UNANIMITATEA VOTURILOR S-A HOTĂRĂT:

1. Acceptarea încheierii contractului privind primirea de la B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A. a creditului bancar în suma de până la 30 mln lei, pe un termen de până la 36 luni, pentru completarea mijloacelor circulante;
2. Acceptarea încheierii contractului privind primirea de la B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A. a creditului bancar în suma de până la 1,5 mln euro, pe un termen de până la 84 luni, pentru scopuri investiționale;
3. Acceptarea constituirii în favoarea BC „Moldova-Agroindbank” S.A. a fidejusiunii pentru garantarea executării obligațiilor „GRAPE VALLEY” SRL, aferente creditului ce urmează a fi contractat în sumă de până la 40 mln lei pe termen de până la 36 luni.
4. Acceptarea transmiterii în gaj și ipotecă B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A., a bunurilor S.A. Agrofirma „Cimișlia”, întru asigurarea executării obligațiilor S.A. Agrofirma „Cimișlia” aferente creditelor ce urmează a fi contractate conform hotărârilor 1 și 2, și anume: mijloace bănești prin control, fără deposedare; universalitate de bunuri mobile (producție vinicolă în vrac); bunuri mobile – utilaj vinicol, situat la fabrica de vin din s. Valea Perjei; în or. Cimișlia, str. Burebista, 3; și în or. Cimișlia, str. Decebal, 121; bunuri imobile amplasate în or. Cimișlia, str. Burebista, 3; în or. Cimișlia, str. Decebal, 121, în rn. Cimișlia, sat. Valea Perjei; și în m. Basarabasca, com. Iserlia; la valoarea de ipotecă, convenită cu banca.
5. Împuternicirea Directorului Agrofirmei „Cimișlia” S.A., de a semna cu banca, contractele de credit, gaj/ipotecă, fidejusiune și alte documente legate de valorificarea creditelor și fidejusiunei.

„UTLAPCAR” S.A.

La data de 05.07.2018 în cadrul „UTLAPCAR” S.A., mun. Chișinău, str.M. Drăgan, 17, a avut loc adunarea GENERALĂ EXTRAORDINARĂ a acționarilor Societății cu cvorum 74,5%.

ÎN CADRUL ADUNĂRII AU FOST ADOPTATE ÎN UNANIMITATE URMĂTOARELE DECIZII:

1. S-a aprobat tranzacția de proporții.
2. Împuternicirea Consiliului Societății pentru repartizarea dividendelor intermediare pentru an. 2018.

În atenția acționarilor S.A. Firma de comerț și producție „SPERANȚA-TC”

Consiliul Societății a decis convocarea adunării generale ordinare anuale a acționarilor. Adunarea se va petrece în data de 24.08.2018 cu prezența acționarilor la adresa str. Dokucaev, nr. 13, mun. Chișinău (sediul societății GELID PLUS S.R.L.). Înregistrarea participanților la Adunare: 10.30 – 10.50; Începutul Adunării: 11.00.

ORDINEA DE ZI.

1. Examinarea dării de seamă financiară a Societății pentru anul 2017;
2. Aprobarea dării de seamă a Consiliului Societății pentru anul 2017;
3. Aprobarea dării de seamă a Cenzorului pentru anul 2017;
4. Repartizarea profitului anului 2017 și aprobarea normativelor de repartizare a profitului pentru anul 2018;
5. Autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului pe procesul-verbal al Adunării.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunare este întocmită la data de 24.07.2018. Acționarii vor avea posibilitate să ia cunoștință de materialele pentru Adunare începând cu data de 14.08.2018, între orele 10.00 – 12.00 la adresa: str. Dokucaev, nr. 13, mun. Chișinău (sediul societății GELID PLUS S.R.L.).

Consiliul SPERANȚA-TC S.A.

S.P.C. „DIGRENTA” S.A.

AVIZ PRIVIND OFERTA DE PRELUARE BENEVOLĂ A ACȚIUNILOR
Prin Hotărârea CNPF nr. 32/3 din 23.07.2018 a fost aprobată Oferta de preluare benevolă de către Dubăsarul Dumitru a acțiunilor S. P. C. DIGRENTA S.A. intermediată de S.C. BROKER M-D S.A.

Emitentul: SOCIETATEA DE PRODUCȚIE ȘI COMERȚ DIGRENTA S.A., înregistrată și funcționând conform legilor Republicii Moldova, numărul de identificare de stat și codul fiscal 1002600037931, cu sediul str. Alexandru cel Bun, nr. 36, mun. Chișinău, cod poștal MD 2001, Republica Moldova, capitalul social constituie 535577 lei subscris și vărsat în întregime, divizat într-un număr de 535577 de acțiuni ordinare nominative de clasa I, cod ISIN MD14GIRA1000, emise în formă nematerializată, fiecare acțiune având valoarea nominală de 1 leu.

Obiect principal de activitate: Închirierea bunurilor imobiliare proprii.

Ofertant: Dubăsarul Dumitru.

Numărul de valori mobiliare care fac obiectul Ofertei, prețul: Ofertantul intenționează să achiziționeze prin această Ofertă 81667 de acțiuni ordinare nominative de clasa I ale Emitentului, cod ISIN MD14GIRA1000, plătite integral și care nu se află în proprietatea Ofertantului și a persoanelor cu care acesta acționează în mod concertat, reprezentând 15.25% din totalul acțiunilor de clasa respectivă la un preț de 1.25 lei per acțiune.

Ofertantul va achiziționa toate acțiunile de la Acționarii care au acceptat Oferta.

Intermediarul Ofertei: S.C. BROKER M-D S.A. cu sediul str. Vasile Alecsandri, nr. 143, mun. Chișinău, cod poștal MD2012, telefon/fax 022 81 51 80, email: broker.md.sa@gmail.com, numărul de identificare de stat și codul fiscal 1008600020564, titulară a Licenței seria CNPF nr. 000815 eliberată în data de 15.03.2015.

Numărul de acțiuni emise de Emitent care sunt deținute de Ofertant și persoanele cu care acesta acționează în mod concertat: Ofertantul deține 399764 de acțiuni ale Emitentului, ceea ce reprezintă o participație de 74.64%. Persoanele cu care Ofertantul acționează în mod concertat dețin acțiuni ale Emitentului după cum urmează: Dubăsarul Alexandru deține 26982 de acțiuni, ceea ce reprezintă o participație de 5.04%, Dubăsarul Victor deține 27000 de acțiuni, ceea ce reprezintă o participație de 5.04% și Dubăsarul Nina deține 164 de acțiuni, ceea ce reprezintă o participație de 0,03% din totalul acțiunilor cu drept de vot emise de Emitent.

Prospectul de Ofertă și locurile unde poate fi obținut: În conformitate cu prevederile legale, Prospectul de Ofertă va fi disponibil tuturor acționarilor care dețin acțiuni ale Emitentului pe toată perioada de derulare a Ofertei, începând cu data publicării acestui aviz, Prospectul de Ofertă va fi disponibil, în mod gratuit astfel:

– la sediul S.C. BROKER M-D S.A., respectiv la adresa str. Vasile Alecsandri, nr. 143, mun. Chișinău, cod poștal MD2012, număr de telefon/fax 022 81 51 80;

– la sediul Emitentului, respectiv la adresa str. Alexandru cel Bun, nr. 36, mun. Chișinău, cod poștal MD2001, număr de telefon 0 22 27 24 62.

Perioada de derulare a Ofertei: Oferta este valabilă pentru o perioadă de 15 (cincisprezece) zile calendaristice și începe din data la care avizul de ofertă a fost publicat. Perioada Ofertei este cuprinsă între 25.07.2018 și 08.08.2018;

Condițiile pe care le vor întruni contraofertele deținătorilor de acțiuni, locurile de subscriere și programul de lucru cu publicul: Acționarii pot accepta Oferta prin completarea și semnarea, înainte de expirarea Perioadei Ofertei, a două exemplare ale formularului de subscriere, care va fi disponibil acționarilor interesați la sediul Intermediarului, respectiv la adresa str. Vasile Alecsandri, nr. 143, mun. Chișinău, program de lucru de luni până vineri între orele 10.00-17.00.

Pentru vânzarea acțiunilor în cadrul Ofertei, acționarii vor prezenta Intermediarului Extrasul din registrul acționarilor Emitentului și următoarele acte (pentru persoane fizice: buletinul de identitate al acționarului persoană fizică, buletinul de identitate al reprezentantului acționarului persoană fizică și procura întocmită în conformitate cu prevederile legale; pentru persoane juridice: buletinul de identitate al reprezentantului acționarului persoană juridică, extrasul din registrul de stat al persoanelor juridice, care confirmă administratorul, statutul persoanei juridice, decizia organului de conducere competent în caz de necesitate, alte documente relevante după caz).

Extrasul din Registrul acționarilor Emitentului poate fi obținut la sediul Societății de registru Registru S.A., respectiv la adresa str. Mitropolit Gavriil Bănulescu Bodoni, nr. 14, mun. Chișinău, telefon 0 22 27 11 77.

Oferta se va desfășura cu folosirea exclusivă a sistemului administrat de către Bursa de Valori a Moldovei S.A.

Modalitatea de plată a acțiunilor: Contravaloarea acțiunilor vândute va fi plătită în conformitate cu termenii Prospectului de Ofertă de către Intermediar acționarilor vânzătorii după data decontării tranzacției și anume în prima zi lucrătoare ce urmează după data decontării tranzacției.

Viza de aprobare aplicată pe prospectul de ofertă nu are valoare de garanție și nici nu reprezintă o altă formă de apreciere a CNPF, cu privire la oportunitatea, avantajele sau dezavantajele, profitul sau riscurile pe care le-ar putea prezenta tranzacțiile de încheiat prin acceptarea ofertei obiect al deciziei de aprobare. Decizia de aprobare certifică numai regularitatea prospectului de ofertă în privința exigențelor legii și ale normelor adoptate în aplicarea acesteia.

Principalul scop al prospectului de ofertă este să furnizeze informații generale acționarilor despre Emitent și Ofertant pentru a-i sprijini pe aceștia în a-și forma o opinie asupra situației Emitentului.

ÎNTREGUL TEXT AL PROSPECTULUI DE OFERTĂ TREBUIE CITIT CU ATENȚIE.

Ofertant

Dubăsarul Dumitru

Intermediar

S.C. BROKER M-D S.A.

Organului executiv al ÎM CIA „TRANSELIT” SA

anunță despre ținerea adunării generale a acționarilor companiei, care Va avea loc pe data de 15 august 2018 orele 14.00, pe adresa mun. Chișinău, str. 31 august 1989, nr. 31.

PE ORDINEA DE ZI:

1. Examinarea și aprobarea dării de seamă a organului executiv cu privire la rezultatele în anul 2017 și aprobarea direcțiilor prioritare pe anul 2018.
2. Raport privind activitatea ÎM CIA „TRANSELIT” SA în anul 2017.
3. Repartizarea profitului.
4. Aprobarea Auditorului pentru anul 2018.
5. Diverse.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală a fost întocmită la 05.07.2018. Familiarizarea acționarilor cu materialele adunării generale și cu ordinea de zi propusă, a poate fi efectuată până la data 15 august 2018 în orice zi de luni până vineri pe adresa mun. Chișinău, str. 31 august 1989, nr. 31 (excepția pauza de masă (13.00 – 14.00)).

Înregistrarea participanților se va începe la ora 10.00 pe adresa mun. Chișinău, str. 31 august 1989, nr. 31.

Adunarea generală din 15.08.2018 se va ține cu prezența acționarilor.

Raportului anual al SA "ALCMENA"

I. Date generale privind emitentul de valori mobiliare ale cărui valori mobiliare sunt tranzacționate în cadrul unui MTF.

1. Perioada de gestiune raportată _A/2017
2. Denumirea completă și prescurtată a emitentului de valori mobiliare _SA ALCMENA SOCIETATE PE ACTIUNI
3. Sediul, nr. de telefon, fax al emitentului de valori mobiliare _CAHUL
4. Numărul și data înregistrării de stat a emitentului de valori mobiliare la Camera Înregistrării de Stat – Numărul de înregistrare (IDNO) __1002603000790. – Data înregistrării __28.12.1992
5. Activitatea principală (conform CAEM) ___h. 6832
6. Standardele de contabilitate după care se ține evidența contabilă (SNC, SIRF) ord. MF #174 din 25.12.1997
7. Capitalul social al emitentului de valori mobiliare la data raportării, lei 70240
8. Informația privind numărul acționarilor emitentului de valori mobiliare la data raportării __157
9. Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin cel puțin 5% din numărul total de acțiuni cu drept de vot plasate, inclusiv acționarii aflați în deținere nominală și beneficiarii efectivi.
10. Informația privind societatea de registru: 70.17% CUMANICI NATALIA-4999 actii
– Denumirea completă, sediul, nr. licenței, numele, prenumele și telefonul conducătorului, data și numărul contractului. Registrul-Ind "SA Chisinau Bd. G. Vieru22/1 of. 60 t. 22-49-63 c/f1002600016068 autorizatia #0005 din 31.12.2014 eliberata CNPF d-na Bujor Oxana
11. Societatea de audit –
15. Statutul emitentului de valori mobiliare/modificări la statut (data înregistrării la Camera Înregistrării de Stat). 15.07.2010

II. Situația financiară anuală a emitentului la finele perioadei de gestiune:

17. Bilanțul emitentului pentru perioada de gestiune.

Indicatori	Sold la începutul perioadei de gestiune, lei	Sold la sfârșitul perioadei de gestiune precedente, lei
1. Active imobilizate		
4. Mijloace fixe	695832	637104
Total active imobilizate	695832	637104
2. Active circulante		
5. Mărfuri		149
9. Creanțe ale bugetului	142	216
10. Creanțe ale personalului	9841	-
12. Numerar în casierie și la conturile curente	515	1485
Total active circulante	10498	1850
Total active	706330	638954
3. Capital propriu		
1. Capital social	70240	70240
2. Rezerve	244050	126322
4. Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	-18884	-18884
Total capital propriu	295406	177678
4. Datorii pe termen lung		
2. Împrumuturi pe termen lung	403900	459195
Total datorii pe termen lung	103900	459195
5. Datorii curente		
2. Împrumuturi pe termen scurt	20	2027
8. Datorii față de buget	6394	-
10. Datorii față de proprietari	610	54
Total datorii curente	410924	461276
Total pasive	706330	638954

18. Situația de profit și pierderi.

Indicatori	Perioada de gestiune precedentă, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
1. Venituri din vânzări	9033	-
2. Costul vânzării	8132	-
3. Profit brut (pierdere brută)	901	-
4. Alte venituri din activitatea operațională	67652	106733
5. Cheltuieli de distribuire	-	59000
6. Cheltuieli administrative	19890	19890
7. Alte cheltuieli din activitatea operațională	46362	24641
8. Rezultatul din activitatea operațională (profit/pierdere)	2301	3202
10. Profit (pierdere) pînă la impozitare	2301	3202
11. Cheltuieli privind impozitul pe venit	2301	3202

19. Informații suplimentare privind profitul emitentului și utilizarea acestuia.

Indicatori	Perioada de gestiune precedentă, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
7. Valoarea unei acțiuni a emitentului (cu indicarea sursei de informare)		
• valoarea de piață	5	5
• valoarea estimativă	10	10

VI. Semnături
director executiv
Contabil sef
Membru consiliului

Cumanici Galina
Cumanici Galina
Blanari Maria

Raportul va fi semnat de un reprezentant autorizat al Consiliului, de către organul executiv și de către contabilul-șef al emitentului de valori mobiliare.

În cazul în care emitentul de valori mobiliare are filiale, informațiile prezentate în raportul anual vor fi prezentate și cu privire la filiale. NU ARE

Stimate acționar "Holda Argintie" S.A.

(Sediul societății: or. Drochia, str. Prieteniei, 14.)

Organul executiv al "Holda Argintie" S.A., în baza deciziei Consiliului societății din 20 iulie 2018, anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, care va avea loc cu prezența acționarilor la 10 august 2018 pe adresa: Calea Leșilor, 10, mun. Chișinău.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea unei tranzacții de proporție.
2. Cu privire la împuternicirea persoanelor fizice cu dreptul de a semna documentele aferente încheierii tranzacției de proporție din numele Societății, precum și a altor acte necesare.
3. Autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului adunării generale a acționarilor de către comisia de cenzori a societății.

Începutul înregistrării – orele 10.00.

Începutul adunării – orele 11.00.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală este întocmită la data de 23.07.2018. Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a adunării cu începere de la 31.07.2018 la sediul Societății, în zilele de lucru de la 16.00. pînă la 17.00.

Acționarii trebuie să aibă asupra sa pașaportul sau buletinul de identitate, iar în cazul transmiterii dreptului de vot, procura autentificată în modul stabilit de legislația în vigoare RM.

Organul executiv al societății

S.A. „METALIC”

Aviz de convocare a Adunării Generale ordinare anuale a acționarilor

Consiliul societății în baza precedentelor art. 53, alin. (1) din Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 02.04.1997, și prevederile Statutului S.A. „METALIC”, în temeiul Hotărârii Consiliului societății (proces-verbal din 12 iulie 2018), convoacă Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor S.A. „METALIC”, care va avea loc la data de 26 august 2018, la ora 11:00, pe adresa: mun. Chișinău, str. Bucurei 1.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:

1. Cu privire la darea de seamă financiară anuală a organului executiv al societății pentru anul 2017;
2. Cu privire la darea de seamă a Consiliului societății pentru anul 2017;
3. Cu privire la darea de seamă a Comisiei de Cenzori pentru anul 2017;
4. Cu privire la normativele de repartizare a profitului pentru anul 2018;
5. Cu privire la alegerea membrilor Consiliului societății;
6. Cu privire la alegerea Cenzorului societății;
7. Cu privire la confirmarea companiei de audit pentru efectuarea auditului obligatoriu ordinar pentru anul 2018 și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor ei;

Începutul înregistrării 10.00.

Începutul adunării 11.00.

Lista acționarilor, care au dreptul să participe la Adunarea generală, este perfectată conform situației la data de 09 iulie 2018. Modificările în lista acționarilor se vor efectua în conformitate cu legislația în vigoare după data întocmirii listei, dar nu mai târziu de 22 august 2018.

Acționarii pot lua cunoștință de materialele cu privire la ordinea de zi a Adunării generale ordinare anuale a acționarilor începând cu data de 16 august 2018 (în zilele de lucru) între orele 10.00-12.00 la sediul societății (or. Căușeni, str.M. Kogălniceanu, nr. 10).

Acționarii vor avea asupra lor actul de identitate, iar reprezentanții acționarilor – și documentul care atestă împuternicirile acordate (procura perfectată în modul stabilit de legislație sau extrasul din Registrul de Stat al persoanelor juridice).

Relații la tel. 069366356

Spre atenția acționarilor SA "MUGUREAN"

Organul Executiv al SA "MUGUREAN" anunța convocarea Adunării Generale Extraordinare cu prezența acționarilor la data de 11 august 2018.

ORDINEA DE ZI:

1. Adresarea SA de comerț "MUGUREAN" către Bursa de Valori a Moldovei, prin care solicită:
"Excluderea SA "MUGUREAN" din lista Societăților pe Acțiuni ale cărui valori mobiliare sunt admise spre tranzacționare în Cadrul MTF"

Locul convocării: mun. Chisinau, str. Matei Basarab, 5/1, magazinul "LINELLA".

Inregistrarea de la ora 10.00 pînă la 12.00.

Începutul adunării ora 12.00

Actionarii trebuie sa prezinte buletinul de identitate. Reprezentantii – si procura autentificata.

Administratia SA "MUGUREAN"

SA "ALCMENA"

ANUNTA CONVOCAREA ADUNĂRII GENERALE A ACȚIONARILOR CARE VA AVEA LOC ÎN CAHUL str. COSTACHE NEGRUZZI 123 LA DATA DE 30 AUGUST 2018 ORA 10.00

ORDINEA ZILEI

1. APROBAREA RAPORTULUI FINANCIAR ANUL 2017
2. APROBAREA RAPOARTELOR CONSILIULUI SI COMISIEI DE CENZORI
3. ALEGEREA CONSILIULUI SI COMISIEI DE CENZORI CONFORM LEGISLATIEI
4. ALTELE

S.A. "Drumuri – Edineț"

Se anunță conform Ordinului Nr. 22 a din 26.06.2018 al Agenției Proprietății Publice desemnarea în calitate de reprezentant al statului în S.A. "Drumuri – Edineț" pe termen de 3 ani, consultant superior, Secția reglementarea mediului de afaceri și IMM a Ministerului Economiei și Infrastructurii, dl Cezar Iliș.

"Vinăria din Vale" S.A.

Societatea pe acțiuni "Vinăria din Vale" aduce la cunoștință că directorul societății convoacă adunarea generală anuală a acționarilor "Vinăria din Vale" S.A., care va fi petrecută cu prezența acționarilor la data de 20.08.2018, ora 11:15 min, pe adresa mun. Chișinău, str. Mateevici, 34. Înregistrarea participanților de la ora 10 pînă la ora 11.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:

1. Raportul directorului societății privind activitatea financiar-economică a societății în anul 2017.
2. Examinarea raportului financiar anual al societății pentru anul 2017.
3. Examinarea dării de seamă privind activitatea consiliului societății pentru anul 2017.
4. Examinarea dării de seamă a comisiei de cenzori pentru anul 2017.
5. Repartizarea profitului net al societății pentru anul 2017 și aprobarea normativelor de repartizare a profitului net pe anul 2018.
6. Aprobarea direcțiilor prioritare de activitate a societății pe anul 2018.
7. Aprobarea modificărilor și completărilor la statutul societății.
8. Examinarea unor tranzacții.
9. Acordarea împuternicirilor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită conform situației la 09.07.2018.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele adunării începînd cu data de 10.08.2018 de la orele 10 pînă la 15 pe adresa mun. Chișinău, str. Mateevici, 34. Pentru participare la adunare acționarii urmează să prezinte buletinul de identitate, iar reprezentanții vor mai prezenta și procura.

BCR Chisinau SA

Codul bancii: RNCBMD2X

La situatia din 30.06.2018

BILANȚ [SITUAȚIA POZIȚIEI FINANCIARE]

Cod poz.	Denumirea indicatorului	Valoarea contabilă
ACTIVE		
010	Numerar, solduri de numerar la bănci centrale și alte depozite la vedere	637 650 717
020	Numerar în casă	86 142 389
030	Solduri de numerar la bănci centrale	388 877 233
040	Alte depozite la vedere	162 631 094
050	Active financiare deținute în vederea tranzacționării	0
060	Instrumente derivate	0
070	Instrumente de capitaluri proprii	0
080	Titluri de datorie	0
090	Credite și avansuri	0
096	Active financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	0
097	Instrumente de capitaluri proprii	0
098	Titluri de datorie	0
099	Credite și avansuri	0
100	Active financiare desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere	0
120	Titluri de datorie	0
130	Credite și avansuri	0
141	Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	141 391 041
142	Instrumente de capitaluri proprii	1 018 650
143	Titluri de datorie	140 372 391
144	Credite și avansuri	0
181	Active financiare la costul amortizat	966 416 434
182	Titluri de datorie	234 026 624
183	Credite și avansuri	633 917 343
184	Rezerva minimă obligatorie aferentă mijloacelor atrase în valută liber convertibilă	98 472 467
240	Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor	X
250	Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite în cadrul unei operațiuni de acoperire a unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	X
260	Investiții în filiale, asocieri în participație și entități asociate	0
270	Imobilizări corporale	15 469 664
280	Imobilizări corporale	15 469 664
290	Investiții imobiliare	0
300	Imobilizări necorporale	5 034 373
310	Fond comercial	0
320	Alte imobilizări necorporale	5 034 373
330	Creanțe privind impozitele	2 678 753
340	Creanțe privind impozitul curent	1 188 237
350	Creanțe privind impozitul amânat	1 490 516
360	Alte active	15 556 673
370	Active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept deținute în vederea vânzării	0
380	TOTAL ACTIVE	1 784 197 656
DATORII		
010	Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	0
020	Instrumente derivate	0
030	Poziții scurte	0
040	Depozite	0
050	Titluri de datorie emise	0
060	Alte datorii financiare	0
070	Datorii financiare desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere	0
080	Depozite	0
090	Titluri de datorie emise	0
100	Alte datorii financiare	0
110	Datorii financiare evaluate la costul amortizat	1 131 404 003
120	Depozite	983 668 084
130	Titluri de datorie emise	0
140	Alte datorii financiare	147 735 919
150	Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor	
160	Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite în cadrul unei operațiuni de acoperire a unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	
170	Provizioane	4 305 687
180	Pensii și alte obligații privind beneficiile determinate post-angajare	0
190	Alte beneficii pe termen lung ale angajaților	3 897 682
200	Restructurare	0
210	Cauze legale în curs de soluționare și litigii privind impozitele	0
220	Angajamente și garanții date	149 189
230	Alte provizioane	258 816
240	Datorii privind impozitele	1 662 747
250	Datorii privind impozitul curent	1 662 747
260	Datorii privind impozitul amânat	0
270	Capital social rambursabil la cerere	X
280	Alte datorii	190 370 802
290	Datorii incluse în grupuri destinate cedării, clasificate drept deținute în vederea vânzării	0
300	TOTAL DATORII	1 327 743 238
CAPITAL PROPRIU		
010	Capital social	728 130 000
020	Capital vărsat	728 130 000
030	Capital subscris nevărsat	
040	Prime de emisiune	11 750
050	Instrumente de capitaluri proprii emise, altele decât capitalul	0
060	Componenta de capitaluri proprii a instrumentelor financiare compuse	0
070	Alte instrumente de capitaluri proprii emise	0

080	Alte instrumente de capital	0
090	Alte elemente cumulate ale rezultatului global	6 267 626
095	Elemente care nu vor fi reclassificate în profit sau pierdere	6 267 626
100	Imobilizări corporale	0
110	Imobilizări necorporale	0
120	Câștiguri sau (-) pierderi actuale din planurile de pensii cu beneficii determinate	0
122	Active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept deținute în vederea vânzării	0
124	Partea din alte venituri și cheltuieli recunoscute, aferente investițiilor în filiale, asocieri în participație și entități asociate	0
320	Modificările valorii juste a instrumentelor de capitaluri proprii evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	6 267 626
330	Partea ineficace din acoperirile valorii juste împotriva riscurilor pentru instrumentele de capitaluri proprii evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0
340	Modificările valorii juste a instrumentelor de capitaluri proprii evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global [elementul acoperit împotriva riscurilor]	
350	Modificările valorii juste a instrumentelor de capitaluri proprii evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global [instrumentul de acoperire împotriva riscurilor]	
360	Modificările valorii juste a datoriilor financiare desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere care se pot atribui modificărilor riscului de credit al datoriilor	0
128	Elemente care pot fi reclassificate în profit sau pierdere	0
130	Acoperirea unei investiții nete într-o operațiune din străinătate [partea eficace]	
140	Conversie valutară	
150	Instrumente derivate de acoperire împotriva riscurilor. Rezerva aferentă acoperirii fluxurilor de trezorerie [partea eficace]	
155	Modificările valorii juste a instrumentelor de datorie evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0
165	Instrumente de acoperire împotriva riscurilor [elemente nedeseminate]	
170	Active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept deținute în vederea vânzării	0
180	Partea din alte venituri și cheltuieli recunoscute, aferente investițiilor în filiale, asocieri în participație și entități asociate	
190	Rezultat reportat	-325 069 901
200	Rezerve din reevaluare	0
210	Alte rezerve	31 437 708
220	Rezerve sau pierderi cumulate aferente investițiilor în filiale, asocieri în participație și entități asociate, contabilizate prin metoda punerii în echivalență	
230	Altele	31 437 708
240	(-) Acțiuni de trezorerie	0
250	Profitul sau pierderea atribuit(ă) proprietarilor societății-mamă	15 677 235
260	(-) Dividende interimare	0
270	Interese minoritare [interese care nu controlează]	
280	Alte elemente cumulate ale rezultatului global	
290	Alte elemente	
300	TOTAL CAPITALURI PROPRII	456 454 418
310	TOTAL CAPITALURI PROPRII ȘI TOTAL DATORII	1 784 197 656

CONTUL DE PROFIT SAU PIERDERE

Cod poz.	Denumirea indicatorului	Valoarea
	Raportul de profit sau pierdere	
010	Venituri din dobânzi	46 116 046
020	Active financiare deținute în vederea tranzacționării	0
025	Active financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	0
030	Active financiare desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere	0
041	Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	4 563 540
051	Active financiare la costul amortizat	41 552 506
070	Instrumente derivate – Contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor, riscul de rată a dobânzii	X
080	Alte active	0
085	Venituri din dobânzi aferente datoriilor	0
090	(Cheltuieli cu dobânzile)	12 152 477
100	(Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării)	0
110	(Datorii financiare desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere)	0
120	(Datorii financiare evaluate la costul amortizat)	12 152 477
130	(Instrumente derivate – Contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor, riscul de rată a dobânzii)	X
140	(Alte datorii)	0
145	(Cheltuieli cu dobânzile aferente activelor)	0
150	(Cheltuieli cu capitalul social rambursabil la cerere)	X
160	Venituri din dividende	0
170	Active financiare deținute în vederea tranzacționării	0
175	Active financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	0
191	Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0
192	Investiții în filiale, asocieri în participație și entități asociate, contabilizate prin metode diferite de metoda punerii în echivalență	0
200	Venituri din onorarii și comisioane	10 456 378
210	(Cheltuieli privind onorarii și comisioane)	3 495 565
220	Câștiguri sau (-) pierderi din derecunoașterea activelor și datoriilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere, net	0
231	Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0
241	Active financiare la costul amortizat	0
260	Datorii financiare evaluate la costul amortizat	0
270	Altele	0
280	Câștiguri sau (-) pierderi aferente activelor și datoriilor financiare deținute în vederea tranzacționării, net	0
287	Câștiguri sau (-) pierderi aferente activelor financiare nedestinate tranzacționării, evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere, net	0
290	Câștiguri sau (-) pierderi aferente activelor și datoriilor financiare desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere, net	0
300	Câștiguri sau (-) pierderi din contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor, net	
310	Diferențe de curs de schimb [câștig sau (-) pierdere], net	8 268 695
330	Câștiguri sau (-) pierderi din derecunoașterea activelor nefinanciare, net	-83 059

340	Alte venituri din exploatare	566 263
350	(Alte cheltuieli de exploatare)	8 270 312
355	VENITURI TOTALE DIN EXPLOATARE, NET	41 405 969
360	(Cheltuieli administrative)	22 459 456
370	(Cheltuieli cu personalul)	15 440 211
380	(Alte cheltuieli administrative)	7 019 245
390	(Amortizare)	4 340 906
400	(Imobilizări corporale)	3 114 432
410	(Investiții imobiliare)	0
420	(Alte imobilizări necorporale)	1 226 474
425	Căștiguri sau (-) pierderi din modificare, net	0
426	Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	0
427	Active financiare la costul amortizat	0
430	(Provizioane sau (-) reluări de provizioane)	-428 390
440	(Angajamente și garanții date)	-314 736
450	(Alte provizioane)	-113 654
460	Deprecierea sau (-) reluarea pierderilor cauzate de deprecierea activelor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	-2 074 765
481	(Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global)	865 622
491	(Active financiare la costul amortizat)	-2 940 387
510	Deprecierea sau (-) reluarea pierderilor cauzate de deprecierea investițiilor în filiale, asocieri în participație și entități asociate	0
520	Deprecierea sau (-) reluarea pierderilor cauzate de deprecierea activelor nefinanciare	0
530	(Imobilizări corporale)	0
540	(Investiții imobiliare)	0
550	(Fond comercial)	0
560	(Alte imobilizări necorporale)	0
570	(Altele)	0
580	Fond comercial negativ recunoscut în profit sau pierdere	
590	Partea din profitul sau (-) pierdere aferent(ă) investițiilor în filiale, asocieri în participație și entități asociate, contabilizată prin metoda punerii în echivalență	
600	Profitul sau (-) pierdere din active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept deținute în vederea vânzării, care nu pot fi considerate activități întrerupte	0
610	PROFIT SAU (-) PIERDERE DIN ACTIVITĂȚI CONTINUE ÎNAINTE DE IMPOZITARE	17 108 763
620	Cheltuieli sau (-) venituri cu impozitul aferent profitului sau pierderii din activități continue	1 431 528
630	PROFIT SAU (-) PIERDERE DIN ACTIVITĂȚI CONTINUE DUPĂ IMPOZITARE	15 677 235
640	Profit sau (-) pierdere din activități întrerupte, după impozitare	0
650	Profit sau (-) pierdere din activități întrerupte, înainte de impozitare	0
660	Cheltuieli sau (-) venituri cu impozitul legate de activități întrerupte	0
670	PROFIT SAU (-) PIERDERE AFERENT(Ă) EXERCITIULUI	15 677 235
680	Atribuibil(ă) intereselor minoritare [interese care nu controlează]	X
690	Atribuibil(ă) proprietarilor societății-mamă	x

**Informație privind activitatea economico-financiară a BCR Chișinău SA
la situația 30 iunie 2018**

Denumirea indicatorilor	Unitatea de măsură	Normativ	De facto		
			luna gestionară	luna precedentă celei gestionare	anul precedent celui gestionar
CAPITAL					
Capitalul social	mil. lei	≥100	728,13	728,13	728,13
Capitalul de gradul I	mil. lei	≥200	415,26	412,41	412,79
Capitalul normativ total (CNT)	mil. lei		415,26	412,41	412,79
Active ponderate la risc	mil. lei		482,42	491,49	420,87
Suficiența capitalului ponderat la risc	%	≥16%	86,08	83,91	98,08
Capital de gradul I / Active ponderate la risc	%		86,08	83,91	98,08
Capitalul normativ total / Total active	%		28,53	28,33	28,42
Mărimea calculată dar nerezerată a reducerilor pentru pierderi la active și angajamente condiționale (Referința 1)	mil. lei		29,89	29,59	38,86
Nivelul de afectare a capitalului (Referința 2)	%		-3,37	-3,72	-4,97
Total datorii / Total capital	%		2,91	3,07	2,16
Cota investițiilor străine în capitalul social al băncii	%		100,00	100,00	100,00
ACTIVE					
Mijloace bănești datorate de bănci, cu excepția Băncii Naționale a Moldovei (suma de bază) (Referința 3)	mil. lei		167,60	212,33	115,21
Mijloace bănești datorate de băncile străine (suma de bază) (Referința 4)	mil. lei		159,06	203,88	108,14
Mijloace bănești datorate de bănci, cu excepția Băncii Naționale a Moldovei (suma de bază) /CNT			0,40	0,51	0,28
Mijloace bănești datorate de băncile străine (suma de bază) /CNT			0,38	0,49	0,26
Soldul datoriei la credite (suma de bază)	mil. lei		668,05	676,36	644,88
Soldul datoriei la credite neperformante (suma de bază)	mil. lei		80,17	83,15	94,21
Soldul datoriei la credite neperformante (suma de bază)/CNT	%		19,31	20,16	22,82
Soldul datoriei la credite neperformante net (suma de bază)/CNT (Referința 5)	%		2,48	2,75	3,80
Soldul datoriei la credite neperformante (suma de bază)/Soldul datoriei la credite (suma de bază)	%		12,00	12,29	14,61
Soldul activelor neperformante nete/CNT (Referința 6)	%		4,26	4,62	5,57
Suma reducerilor calculate pentru pierderi la active și angajamente condiționale	mil. lei		124,95	127,65	139,01
Suma reducerilor pentru pierderi din deprecieri formate la active și provizioanelor pentru pierderi la angajamentele condiționale, conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară	mil. lei		95,06	98,06	100,15
Suma reducerilor calculate pentru soldul datoriei la credite (suma de bază) / Soldul datoriei la credite (suma de bază)	%		10,27	10,36	11,62
Total credite expirate	mil. lei		54,02	56,37	62,68
Valoarea medie lunară a activelor generatoare de dobândă / Valoarea medie lunară a activelor (Referința 7)	%		76,32	78,25	85,65

Soldul datoriei la credite în valută străină (suma de bază) / Soldul datoriei la credite (suma de bază)	%		52,55	53,18	52,67
Total active / Total capital			3,91	4,07	3,16
Suma totală a expunerilor „mari” /CNT	ori	≤5	0,00	0,00	0,00
Suma datoriilor nete la creditele acordate la zece persoane minus reducerile pentru pierderi la credite și provizioanele la angajamentele condiționale / Suma portofoliului total al creditorilor băncii și angajamentelor condiționale la zece persoane	%	≤30	29,70	28,61	29,94
Expunerea netă maximă asumată față de o persoană sau un grup de persoane acționind concertat / CNT (≤15%)	%		0,00	0,00	0,00
Expunerea totală maximă a băncii față de o persoană afiliată și/sau un grup de persoane acționind concertat cu persoana afiliată băncii / CNT (<10%)	%		0,01	0,01	0,25
Total expuneri față de persoanele afiliate / Capitalul de gradul I	%	≤20	0,02	0,02	0,25
Soldul datoriei la credite, suma de bază / Soldul depozitelor (suma de bază)			0,68	0,65	0,83
Soldul creditelor acordate nerezidenților/ Total credite	%		0,59	0,59	0,00
Total credite acordate IMM-urilor	mil. lei		352,49	361,18	275,44
Total credite neperformante acordate IMM-urilor / Total credite acordate IMM-urilor	%		11,77	11,59	16,09
Soldul datoriei la credite, suma de bază pe tipuri de debitori:					
Persoane juridice rezidente, inclusiv persoane fizice care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate	mil. lei		573,09	578,29	543,13
Persoane juridice nerezidente, inclusiv persoane fizice care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate	mil. lei		0,00	0,00	0,00
Persoane fizice rezidente	mil. lei		91,00	94,10	101,73
Persoane fizice nerezidente	mil. lei		3,96	3,98	0,02
Soldul datoriei la credite, suma de bază pe tipuri de monede:					
acordate în MDL	mil. lei		316,98	316,69	305,20
acordate în USD (echivalentul în lei)	mil. lei		72,63	75,30	42,54
acordate în EUR (echivalentul în lei)	mil. lei		278,44	284,37	297,13
acordate în alte valute străine (echivalentul în lei)	mil. lei		0,00	0,00	0,00
Imobilizări corporale / CNT	%	≤50	0,45	0,45	0,46
Imobilizări corporale și cote de participare / CNT	%	≤100	0,69	0,70	0,70
VENITURI ȘI PROFITABILITATE					
Rentabilitatea activelor (ROA) (Referința 8)	%		1,83	1,82	1,21
Rentabilitatea capitalului (ROE) (Referința 9)	%		7,01	6,86	3,88
Venit net aferent dobânzilor / Total venit	%		51,93	45,70	52,43
Cheltuieli neafereente dobânzilor / Total venit (Referința 10)	%		57,45	57,71	70,27
Venit din dobânzi / Valoarea medie lunară a activelor generatoare de dobândă (Referința 11)	%		6,46	5,83	6,53
Marja netă a dobânzii (MJDnet) (Referința 12)	%		4,76	4,14	5,07
Indicele eficienței (Ief) (Referința 13)	%		141,72	140,98	120,84
LICHIDITATE					
Principiul I – Lichiditatea pe termen lung (Referința 14)		≤1	0,25	0,26	0,31
Principiul II – Lichiditatea curentă (Referința 14)	%	≥20	61,41	60,95	54,48
Principiul III – Lichiditatea pe benzi de scadență ¹⁴ (>1)			X	X	X
– pina la o luna inclusiv			2,77	2,73	1,80
– între o luna și 3 luni inclusiv			44,30	28,36	1,67
– între 3 și 6 luni inclusiv			19,03	10,89	2,23
– între 6 și 12 luni inclusiv			2,26	2,09	12,54
– peste 12 luni			23,21	24,51	129,41
Soldul activelor lichide / Soldul depozitelor persoanelor fizice (suma de bază)	%		386,92	430,88	392,64
Soldul depozitelor persoanelor fizice (suma de bază) / Soldul depozitelor (suma de bază)	%		28,82	24,95	25,91
Soldul depozitelor persoanelor juridice, cu excepția băncilor (suma de bază) / Soldul depozitelor (suma de bază)	%		66,51	68,10	65,30
Soldul depozitelor în valută străină (suma de bază) / Soldul depozitelor (suma de bază)	%		56,00	59,85	59,21
Mijloace bănești datorate băncilor, cu excepția celor de la Banca Națională a Moldovei (suma de bază) (Referința 15)	mil. lei		189,75	216,33	254,06
Mijloace bănești datorate băncilor străine (suma de bază) (Referința 16)	mil. lei		163,26	183,26	251,38
Mijloace bănești datorate băncilor, cu excepția celor de la Banca Națională a Moldovei (suma de bază) / CNT			0,46	0,52	0,62
Mijloace bănești datorate băncilor străine (suma de bază) /CNT			0,39	0,44	0,61
SENSIBILITATE LA RISCUL PIETEȚI					
Ponderele activelor bilanțiere în valută străină și activelor atașate la cursul valutei străine în totalul active (Referința 17)	%		39,59	41,67	44,34
Ponderele obligațiilor bilanțiere în valută străină și obligațiilor atașate la cursul valutei străine în totalul active (Referința 18)	%		39,36	42,08	45,01
Total active bilanțiere în valută străină/Total active	%		35,35	37,50	38,91
Total obligațiuni bilanțiere în valută străină/Total obligațiuni	%		52,89	55,78	65,88
SENSIBILITATE LA RISCUL PIETEȚI					
Numărul total de angajați ai băncii (Referința 19)	nr.		114	117	112
Subdiviziuni ale băncii:					
sucursale	nr.		4	4	4
reprezentanțe	nr.		0	0	0
agenții	nr.		1	1	1
puncte de schimb valutar	nr.		0	0	0

Presedintele Executiv
Contabil Sef

Juan Luis Martin Ortigosa
Victoria Galben

**Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку**

2

**Почему вклады
в Молдове станут
более безопасными?**

3

**Интервью с генеральным
директором Агентства
публичной собственности
Владимиром Балдович**

4

Программой “Первый дом” воспользовалось более 200 человек

**Гарантийные контракты
в рамках государственной
программы “Первый дом”
подписали 202 молодых человека,
семь досье одобрены и ожидается
заключение контрактов,
а 14 находятся на стадии
рассмотрения.**

Как передает “ИНФОТАГ”, об этом сообщила пресс-служба правительства, отметив, что общая площадь жилья, приобретенного в рамках программы, превышает 13 тыс. кв. м. Средняя площадь одной квартиры равняется 58 кв. м, а ее средняя стоимость – 543 тыс. леев.

Основная часть пользователей программы – молодые семьи, средний возраст заявителей – 31 год.

По данным минфина, общая сумма выданных кредитов составляет 104,7 млн леев, а сумма гарантий – 52,3 млн леев. Банки предоставляют кредиты бенефициарам программы по ставке от 6,07% и выше.

Как сообщал ранее “ИНФОТАГ”, программа “Первый дом” запущена 26 марта по предложению премьер-министра Павла Филипа. Бенефициары могут приобрести жилье стоимостью до 1 млн леев, получив в банках ипотечные кредиты на 25 лет под гарантию правительства. Первоначальный собственный взнос – 10% от закупочной стоимости жилья.

Позже, в рамках проекта были предоставлены специальные льготы госслужащим, а последняя инициатива направлена на создание благоприятных условий для семей с детьми. В соответствии с их количеством государство предоставит компенсацию в размере от 10% до 100% от стоимости приобретенной квартиры.

В программе участвуют банки Moldova Agroindbank, Moldindcondank, Victoriabank, Mobiasbanca, Eximbank.

ISSN 1857-1212

**Курс валют
на 25.07.2018 г.**

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	16.6440
EUR	1	19.4911
UAH	1	0.6260
RON	1	4.2023
RUB	1	0.2655

Внимание читателей!

Газеты Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156
Комрате: №169
Кагуле: №170
Оргееве: №150
Хынчештах: №161
Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу: Кишинев, ул. В. Александри, 115.

CAPITAL Market

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

Внимание профессиональных участников рынка страхования!

Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает о прекращении работы электронного адреса rcasupport@cts.md.

Заявления о регистрации, изменении и / или дополнении данных в Государственной информационной систематизированной системе RCA Data должны отправляться по электронному адресу suport.rca@cnpf.md.

КОНТАКТНЫЕ ТЕЛЕФОНЫ:

Главное управление страхования при
Национальной комиссии по финансовому рынку
Ведущий специалист Любовь Бугай – 022 859 414
Старший специалист Елена Ботнар – 022 859 495

Подпишись!

Подпишись на газету
Capital Market в любом отделении
«Poșta Moldovei» страны или
у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221
Pressinform-Curier (022) 237187
Агентство «Editii Periodice» (022) 233740

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

Требования к лицам, занятым в посреднической деятельности в страховании и/или перестраховании

На основе Закона №407/2006 о страховании страховые посредники обязаны соответствовать требованиям к профессиональной подготовке и опыту в сфере выполняемых функций, ответственности и полномочий, на базе которых они осуществляют деятельность, и владеть, по необходимости, сертификатом квалификации, выданным на условиях Положения о требованиях к профессиональной подготовке и компетенции в страховании, утвержденного Постановлением НКФР №49/5 от 30.09.2016 (Monitorul Oficial nr. 399-404/1949 din 18.11.2016).

Указанный нормативный акт устанавливает требования к профессиональной подготовке, компетенции и опыту для следующих категорий лиц:

- 1) собственный персонал страховщика;
- 2) собственный персонал агента банкашуранс;
- 3) управляющий страхового и/или перестраховочного брокера;
- 4) собственный персонал с полномочиями посредника в страховании и/или перестраховании;
- 5) страховые агенты – физические лица;
- 6) управляющие страхового агента – юридического лица;
- 7) субагенты.

Таким образом, НКФР обращает внимание указанных лиц, что срок до которого надо соответствовать требованиям к профессиональной подготовке и компетенции в страховании, истекает 18.11.2018.

Для дополнительной информации обращайтесь:
– офис НКФР, мун. Кишинэу, бульвар Штефана чел Маре, 77;

– контактные лица:
Гузун Даниела – секретарь аттестационной комиссии, (022) 859-493;

Чобану Татьяна – начальник Генерального управления страхования, (022) 859-481

Информационное сообщение о результатах инспекции С.А. „MOLDOVA – ASTROVAZ” S.A.

Настоящим Национальная комиссия по финансовому рынку на основании ст. 22 часть (3) Закона №192/1998 сообщает, что в ходе открытого заседания (16.07.2018) Административного совета НКФР было принято решение по результатам инспекции в С.А. „MOLDOVA – ASTROVAZ” S.A. по вопросу выплаты вознаграждений страховым посредникам за обязательное страхование по состоянию на 31.05.2018.

Орган по надзору повторно предписал руководству С.А. „MOLDOVA – ASTROVAZ” S.A. безусловно соблюдать положения законодательства, а также не допускать впоследствии выявленных недостатков в виде перерасходов, наложив штраф в соответствии с действующим законодательством.

Дополнительно, руководство С.А. „MOLDOVA – ASTROVAZ” S.A. предупреждено, что в случае неисполнения предписанных мер, к компании будут применены меры согласно законодательству, в том числе приостановление действия лицензии или ее отзыв.

НАРЭ будет устанавливать предельные розничные цены на основные нефтепродукты раз в квартал, а не каждые две недели, как сейчас

Это предусматривают поправки в Закон о рынке нефтепродуктов, которые парламент утвердил сразу в двух чтениях. Согласно внесенным изменениям, цены будут устанавливаться в зависимости от средних котировок Platts, по сравнению с предыдущим периодом, и Национальное агентство по регулированию в энергетике будет вправе корректировать предельные цены в течение квартала по запросу экономических агентов только в случае, если разница будет превышать 10% от средних котировок Platts относительно среднего обменного курса Нацбанка Молдовы.

Также будет запрещена розничная продажа основных нефтепродуктов по цене, которая превышает максимальную цену, установленную Национальным агентством по регулированию в энергетике. Предельные розничные цены продажи основных нефтепродуктов будут публиковаться на сайте НАРЭ. Предложенные изменения направлены на снижение негативных социальных и экономических

последствий от частого изменения цен на бензин и дизтопливо. Автор законодательной инициативы депутат Владимир Чернат считает, что продление срока для установления цен обеспечит долгосрочную стабильность в процессе установления максимальных цен на нефтепродукты НАРЭ, что окажет положительное социальное влияние на потребителей нефтепродуктов. «Необходимость

этих изменений обусловлена повышенным негативным влиянием, вызванным последними административными актами НАРЭ о максимальных ценах продажи нефтепродуктов, которые привели к массовым протестам. Эти приказы НАРЭ в итоге были опротестованы в судебных инстанциях в интересах потребителей по причине отсутствия прозрачности в процессе формирования цен и установления максимальных цен на нефтепродукты», – сказал автор. Согласно решению парламента, НАРЭ в течение 3-х месяцев должно будет привести Методологию формирования и применения цен на нефтепродукты в соответствии этому закону. В настоящее время НАРЭ устанавливает предельные цены каждые две недели.

InfoMarket

В Молдове упразднят бумажные полисы медстрахования для облегчения доступа граждан к медуслугам, и вся информация будет содержаться в электронном формате

Это предусматривают поправки в Закон об обязательном медицинском страховании, которые парламент принял в первом чтении. Изменения предусматривают исключение из законодательства обязательства владения бумажным полисом медстрахования.

Таким образом, застрахованным лицам больше не потребуется представлять полис медстрахования на бумажном носителе, чтобы получить медуслуги или компенсированные лекарства. Для этого понятие «полис обязательного медицинского страхования» будет заменено понятием «статус застрахованного лица». Как следствие, будет упрощена и процедура активации полиса. Так, за-

страхованным государством гражданам и экономическим агентам не придется больше обращаться в территориальное агентство Национальной медицинской страховой компании для получения бумажного полиса медстрахования. Учет застрахованных государством лиц будет вестись через электронные каналы отчетности, где необходимая информация будет собираться у работодателей и уполномоченных учреждений. Это облегчит процесс включения населения в систему обязательного медицинского страхования. Учет физических лиц в системе обязательного медицинского страхования будет осуществлять Национальная медицинская страховая компания. Каждому физическому лицу будет присваиваться уникальный личный номер обязательного медстрахования. Статус физического лица в системе будет подтверждаться электронным опросом информационной системы НМСК с

использованием государственного идентификационного номера или личного номера обязательного медстрахования. Исключение обязательства владения бумажным полисом медстрахования облегчит оцифровку госуслуг, особенно в контексте внедрения государственной системы электронных платежей, и окажет положительное влияние на граждан Молдовы, которые находятся за границей и приобретают полис за деньги. В то же время, документ предусматривает возможность потери статуса застрахованного лица для сотрудников, в интересах которых более года подряд страховые взносы не выплачивались в форме процентного взноса от зарплаты. Это положение также будет распространяться и на ликвидируемые компании, которые фактически не предоставляют информацию о застрахованных сотрудниках, которые были уволены.

InfoMarket

В Молдове будут сокращены пошлины за нотариальные услуги по оформлению документов на наследство

Это предусматривают поправки в Закон о нотариате, которые парламент принял сразу в двух чтениях. Законопроект оговаривает изменение методологии расчета платы за эти нотариальные услуги.

Согласно документу, сбор за выдачу свидетельства о праве на наследство недвижимого имущества в сельских населенных пунктах, за исключением земель сельхозназначения и земельных участков, на которых не расположены строения, составит 150 леев за каждый объект недвижимости. По словам авторов законопроекта, изменения позволят наследникам сократить расходы на оформление прав наследования в несколько раз. В настоящее время плата за выдачу свидетельства о праве наследования взимается в процентах от стоимости наследства для всех объектов недвижимости, вне зависимости от места их размещения.

Парламент ратифицировал соглашение с ЕБРР о кредите в сумме 80 млн евро для реализации проекта подключения электросетей Молдовы и Румынии (I этап)

Соответствующий документ стороны подписали 20 декабря 2017 г. в Кишиневе. Как отметил госсекретарь Министерства экономики и инфраструктуры Виталий Юрку, в частности, займ будет выделен Молдове Европейским банком реконструкции и развития сроком на 18 лет с 3-летними каникулами по выплатам.

Базовая процентная ставка составит 6 мес. EURIBOR + маржа 1% в год. Речь идет о софинансировании Евробанком, наряду с другими организациями и донорами проекта общей стоимостью 270 млн евро. Планируется, что на его внедрение Европейский инвестиционный банк, как и ЕБРР, предоставит займ в сумме 80 млн евро. Всемирный банк выделит кредит в размере 70 млн евро, а Евросоюз – инвестиционный грант в сумме 40 млн евро.

Проект предусматривает строительство, оснащение и ввод в эксплуатацию электрических взаимоподключений между Молдовой и Румынией, которые охватят преобразовательную подстанцию back-to-back в Вулканештах; линию электропередачи 400 кВ между Вулканештами и Кишиневом; модернизацию и расширение станций в Кишиневе и в Вулканештах 400 кВ. Подсоединение будет осуществлено госпредприятием Молдовы Moldelectrica в течение трех лет – с 2019 г. по 2022 г. Госсекретарь Минэкономики и инфраструктуры отметил, что взаимоподключение энергосистем Молдовы и Румынии имеет решающее значение для диверсификации источника поставок электроэнергии в нашу страну, которая сейчас зависит во многом от поставок электроэнергии с Молдавской ГРЭС, расположенной в Приднестровье, а также от импорта электроэнергии из Украины. По его словам, подключение к электрической сети Румынии значительно повысит стабильность и надежность электроснабжения, а диверсификация электроэнергетических ресурсов откроет рынок электроэнергии Молдовы для повышенной конкуренции.

Как ожидается, проект будет способствовать конкурентоспособным ценам на внутреннем рынке электроэнергии, наличию постоянного доступа на региональный рынок электроэнергии, в результате чего цены на электроэнергию станут менее обременительными для потребителей. Расширенный доступ к европейскому рынку принесет экономические выгоды гражданам и бизнесу Молдовы. Проект в конечном итоге проложит путь к интеграции Молдовы в европейскую электрическую сеть ENTSO-E.

Молдова после подключения к электросетям Румынии сможет использовать новую инфраструктуру и ЛЭП для обеспечения экспорта своей электроэнергии в ЕС

Об этом сообщил председатель парламентской комиссии по экономике, бюджету и финансам Штефан Крянгэ в ходе обсуждения в парламенте проекта ратификации соглашения с ЕБРР о кредите в 80 млн евро для реализации проекта подключения электросетей Молдовы и Румынии (I этап) общей стоимостью в 270 млн евро.

Он напомнил, что мощности расположенной в Приднестровском регионе Молдавской ГРЭС позволяют не только покрыть все потребности Молдовы в электроэнергии, но и экспортировать ее в страны Балканского региона.

В ходе дискуссий по законопроекту отмечалось, что после реализации проекта, предусматривающего строительство преобразовательной подстанции back-to-back в Вулканештах, ЛЭП 400 кВ Вулканешты-Кишинев, модернизацию и расширение станций в Кишиневе и в Вулканештах, Молдова не обязательно будет покупать электроэнергию у Румынии, где она может быть и дороже. «Мы сможем через взаимоподключение с Румынией выйти на международный рынок и покупать электроэнергию в других странах, если она будет стоить дешевле, чем у Молдавской ГРЭС», – отметил Штефан Крянгэ.

По его словам, диверсифицируя источники поставок электроэнергии, власти не забывают о Молдавской ГРЭС и цели реинтеграции страны, но они не хотят, чтобы Молдову шантажировали, оказывали на нее пресинг путем возможного прекращения поставок электроэнергии, как это было ранее. Депутат отметил, что после взаимоподключения электросетей Молдовы и Румынии у нашей страны будет больше возможностей, будут учитываться ее экономические интересы, и электричество будет покупаться у того, кто предложит его дешевле. Аналогичный подход будет практиковаться при закупке природного газа, после завершения проекта строительства газопровода Яссы-Унгены-Кишинев.

InfoMarket

Почему вклады в Молдове станут более безопасными?

Вклады остаются одним из самых популярных инструментов сбережения в Республике Молдова. Сальдо вкладов, по состоянию на первый квартал этого года, достигло 60,6 млрд леев (вклады физических лиц составили 65,9% от общей суммы вкладов), в результате роста в первом квартале примерно на 670 млн леев.

ПОЧЕМУ ГРАЖДАНЕ ПРЕДПОЧИТАЮТ ХРАНИТЬ СБЕРЕЖЕНИЯ В БАНКОВСКИХ ВКЛАДАХ?

Одна из самых главных причин – тот факт, что согласно национальному законодательству, вклады гарантированы. И они станут более безопасными после утверждения парламентом законопроекта о внесении поправок в законодательство. Лимит гарантирования банковских депозитов будет увеличен с 20 000 до 50 000 леев. Фонд будет гарантировать депозиты в национальной и иностранной валюте, открытые как физическими лицами-резидентами и нерезидентами в настоящее время, так и «частными юридическими лицами».

По словам авторов проекта, согласно данным, зарегистрированным на 31 декабря 2017 года, если изменения вступят в силу, будут гарантированы деньги 3,8 миллиона вкладчиков. Общая сумма гарантии составит 13,6 млрд леев. Таким образом, власти утверждают, что будут гарантированы 95,9% от общего числа депозитов и 23,1% от их общего объема.

При разработке законопроекта были учтены последние рекомендации, сделанные после проведенной МВФ оценки финансовой системы Республики Молдова.

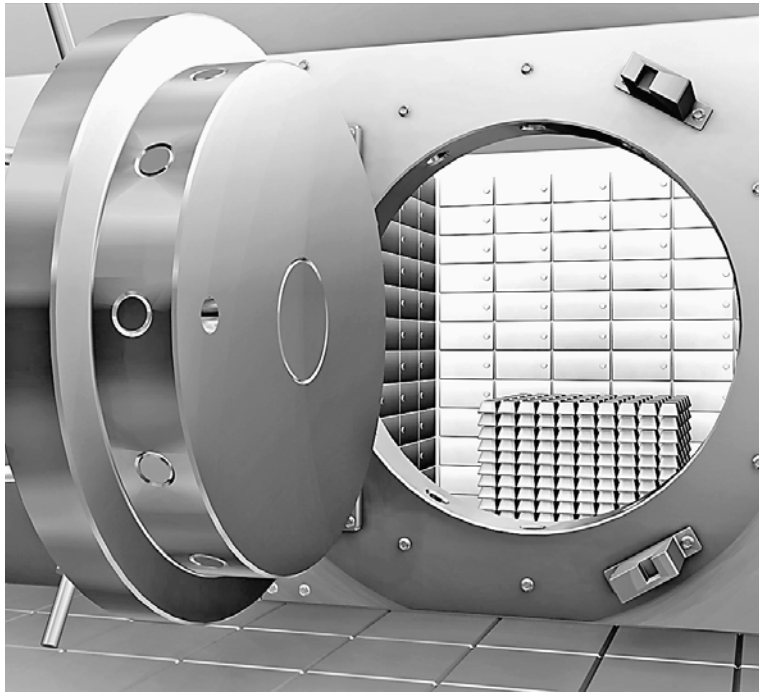
КАК ФОРМИРУЕТСЯ ФОНД ГАРАНТИРОВАНИЯ ВКЛАДОВ?

Фонд не финансируется из публичных источников. Основным источником финансирования являются квартальные отчисления и внеочередные отчисления банков.

Согласно проекту, Национальный банк Молдовы (НБМ) ежегодно классифицирует банки по трем категориям риска (А, В и С). Ежеквартально банки из категории риска А выплачивают в фонд 0,08% от объема депозитов, гарантированных в соответствующих банках. Банки категории В выплачивают 0,1% от объема гарантированных депозитов, а банки категории риска С – 0,12%.

Поправки предусматривают, что НБМ в срочных случаях может предоставить Фонду помощь в ликвидности на срок не более трех месяцев, при условии полного ее гарантирования государственными ценными бумагами из портфеля фонда. Министерство финансов предоставляет кредит фонду, чтобы своевременно выплатить деньги вкладчикам, чьи депозиты стали недоступными.

Как отметил министр финансов Октавиан Армашу, законопроект был разработан Фондом гарантирования депозитов в банковской системе совместно с Нацбанком Молдовы и Минфином с целью улучшения действующего законодательства, касающегося гарантирования де-

позитов в банковской системе, а также укрепления стабильности в финансовом секторе. Законопроект одобрен для выполнения действий, предусмотренных матрицей политик Дорожной карты для улучшения конкурентоспособности Молдовы, выполнения обязательств Меморандума об экономических и финансовых политиках, мероприятий в рамках Национального плана действий по реализации Соглашения об ассоциации РМ-ЕС. Это также является одним из условий получения макрофинансовой помощи ЕС в сумме 100 млн евро. При разработке законопроекта учитывались последние рекомендации экспертов МВФ по итогам оценки финансовой системы страны.

ГАРАНТИРУЮТСЯ ВСЕ ВКЛАДЫ ФИЗИЧЕСКИХ И ЮРИДИЧЕСКИХ ЛИЦ?

Напомним, что с 1 января 2018 г. вступили в силу поправки в Регламент об информировании лицензированными банками депонентов о гарантировании депозитов. Они касаются увеличения лимита гарантирования депозитов физлиц, а также корректировки некоторых категорий получателей гарантий.

Так, лимит гарантирования (максимальная выплачиваемая депоненту сумма) из Фонда гарантирования депозитов увеличен с 6 тыс. до 20 тыс. леев, независимо от количества и размера или валюты депозитов, размещенных в банке.

В начале 2017 года Независимый аналитический центр Expert-Grup предложил постепенное увеличение максимального лимита гарантирования депозитов до не менее 120 000 леев к 2020 г. Это одно из предложений исследования «Как мы можем реформировать систему гарантирования вкладов – решение для повышения доверия к банковской системе».

КАК ФУНКЦИОНИРУЕТ СИСТЕМА ГАРАНТИРОВАНИЯ ВКЛАДОВ В ЕС?

В 2014 году Европейский парламент внес изменения в Директиву о гарантии банковских вкладов, согласно которым максимальная компенсация по вкладам в любом банке любой страны ЕС должна составлять 100 000 евро.

24 ноября 2015 года Европейская комиссия выступила с предложением о создании Схемы европейского страхования вкла-

дов (European Deposit Insurance Scheme, EDIS). EDIS планируется вводить постепенно, завершив в 2024 году.

Согласно директиве, выплата вкладов должна начаться не позднее 7 дней с момента признания кредитной организации несостоятельной. Возврат вкладов должен быть осуществлен в евровалюте, если обанкротившийся банк находится в стране еврозоны, или в национальной валюте, эквивалентной сумме, номинированной в евро. Все банки, принимающие вклады от физических лиц, обязаны быть участниками схемы ЕС по гарантированию вкладов, в противном случае им запрещается открывать счета гражданам. При этом гражданство физических лиц значения не имеет, возмещению подлежат средства как граждан Европейского союза, так и жителей третьих стран.

В соответствии с положениями директивы, возмещению не подлежат вклады от государства и финансовых посредников; вклады лиц, аффилированных с кредитной организацией; вклады, собственник которых имеет невыполненные обязательства перед кредитным учреждением; а также вклады, связанные с «отмыванием денег», если это будет доказано.

В целях финансового обеспечения выплаты средств в каждой стране Евросоюза создан фонд или образована система страхования вкладов (агентство), которые реализуют положения Директивы ЕС 2014/49. По установленной схеме коммерческие банки, имеющие юридический адрес в любой из стран ЕС, должны вносить фиксированные отчисления в установленный общий фонд. В случае, когда национальный центральный банк какой-либо из стран ЕС объявляет одно из кредитных учреждений банкротом, такой страховой фонд выплачивает 100% вкладов, включая проценты, всем физическим и юридическим лицам в объеме до 100 000 евро на каждого отдельного клиента. Государства – члены ЕС самостоятельно могут устанавливать иной размер (более крупный) возмещения средств пострадавшим вкладчиком, однако он никак не может быть ниже минимального уровня в 100 000 евро, установленного директивой ЕС для всех банков Европейского союза.

Влад БЕРКУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnprf.md

Объявление НКФР

Во исполнение положений статьи 6 Закона №192-XIV от 12.11.1998 г. «О Национальной комиссии по финансовому рынку», Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает банковские реквизиты, куда должны переводиться сборы и регуляторные платежи для обеспечения функционирования:

Фискальный код 1007601001293; ВС «Victoriabank» S.A., филиал №11; Банковский код VICBMD2X883; Банковский счет IBAN MD24VI00002251311138MDL

Страховые договоры и полисы ОСАГО можно будет оформлять онлайн, они будут вступать в силу в течение 24 часов с момента оплаты

Это предусматривают поправки в постановление Национальной комиссии по финансовому рынку об электронной обработке документов по обязательному страхованию автогражданской ответственности (ОСАГО), опубликованные 20 июля в Monitorul Oficial.

Документ предусматривает, что обработка, оформление и выдача страхователям договоров и полисов ОСАГО может осуществляться электронными техническими средствами в режиме онлайн. Полисы ОСАГО, оформленные таким образом, вступают в силу в течение 24 часов после произведения перечисления денежных средств со счета страхователя на счет страховщика, если в договоре не предусмотрена более поздняя дата.

После оформления и выдачи страхователям договоров и полисов ОСАГО техническими средствами в режиме онлайн страховщик (перестраховщик) не может использовать ни одно свое действие как основание для аннулирования договора и должен соблюдать обязанность сохранения договора в соответствии с законом о страховании.

InfoMarket

Банк ZIRAAT BANKASI (Турция) заинтересован инвестировать в банковскую систему Молдовы

Возможности инвестирования в банковскую систему Молдовы стали предметом обсуждения накануне на встрече в Кишиневе министра экономики и инфраструктуры Кирилла Габурича с представителями банка Ziraat Bankasi (Турция).

Как сообщили «ИНФОТАГ» в министерстве, Габурич приветствовал интерес гостей, отметив, что банковский сектор является важным звеном в народном хозяйстве РМ.

«Он переживает сложный период, но усилиями государственных учреждений при поддержке партнеров по развитию нам удалось стабилизировать ситуацию. Это подтверждает приход на рынок румынского банка Transilvania и ЕБРР. Для национальной экономики важна развитая банковская система, чтобы предприятия имели доступ к кредитам, способствуя росту национальной экономики», – сказал он.

Министр проинформировал исполнительного директора Ziraat Bankasi Гусейна Айдына (Huseyin Aydin) об экономической ситуации в стране, отметив присутствие большого количества компаний с инвестициями из Турции.

«Это преимущество для любого турецкого банка в нашей стране, так как уже гарантирует ему целую группу клиентов», – сказал он.

Гусейн Айдын поблагодарил министра за открытость к сотрудничеству, подтвердив интерес к приходу на местный банковский рынок и поддержку экономики Молдовы.

«Мы работаем в 20 странах и хотели бы присутствовать и в Молдове, потому что возможности кредитования и депозита привлекательны. Мы считаем, что также сможем способствовать экономическому росту республики», – сказал он.

Справка «ИНФОТАГ»: Ziraat Bankasi – государственный банк, крупнейшая кредитная организация Турции. Предоставляет клиентам услуги по корпоративному, коммерческому, сельскохозяйственному направлениям и ритейлу, располагая самой разветвленной филиальной сетью, имеющей более 1800 филиалов в Турции. Ziraat Bankasi имеет филиалы и дочерние банки в 20 странах.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:
Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700
Издатель: CAPITAL MARKET I.S.
Регистрационный №:
1003600114204, 27 октября 2003 года
Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку
Административный совет:
Председатель: Нина ДОСКА,
Елена ВАСИЛАКЕ, Михай ДОРУК,
Рамона НИКУЛЧА, Оксана ПУЙ.
Главный редактор:
Геннадий ТУДОРЯНУ
Тел.: /373 22/ 229-445
Заместитель главного редактора:
Лилия АЛКАЗЭ
Специалист по связям с общественностью
Борис ЕРУШЕВСКИ

Прием объявлений и отчетов:
ziarulcm@gmail.com
Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
Факс: /373 22/ 22-05-03
Адрес: ул. Василе Аександри, 115.
(угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI00022249111050MDL
BC «Victoriabank», S.A., fil.11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств «Moldpres» и «InfoMarket». Статьи, помеченные знаком , публикуются на правах рекламы. Каждый материал, опубликованный на страницах «Capital Market», отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии «Edit Tipar Grup» SRL

Владимир Балдович: Агентство публичной собственности сосредоточится на компетентном исполнении функции собственника публичного имущества

Интервью генерального директора Агентства публичной собственности (АПС) Владимира Балдовича для газеты Capital Market

— Г-н директор, Агентство публичной собственности перешло из подчинения Министерства экономики и инфраструктуры в подчинение Правительства. Каковы причины такой меры, и какие изменения произошли или произойдут в результате повышения статуса АПС?

— Реформирование Агентства публичной собственности связано с двумя важными аспектами. Во-первых, речь идет о реформе центральной публичной администрации в целях повышения эффективности административного процесса. Следуя международной практике, министерства должны заниматься анализом, разработкой политики, реализацией законодательного акта, будучи избавлены от всего, что мешает этому процессу. В свою очередь, АПС — это учреждение, в компетенции которого должна состоять государственная собственность, находящаяся на данном этапе в сфере ответственности разных органов государства.

Второй аспект связан с наличием у нынешнего Правительства твердой политической воли, соответственно — намерения, для наведения порядка в сфере публичной собственности. Говоря «порядок», я не имею в виду только простую инвентаризацию публичной собственности, но и то, что я бы назвал компетентным управлением публичным имуществом с точки зрения общественного интереса. Это позиция большинства команды Правительства, озвученная как официально в рамках рабочих заседаний, так и в межличностном общении с коллегами.

Если посмотреть на техническую, операционную сторону проблемы, то главное изменение состоит в том, что все, что представляет публичную собственность государства, должно перейти в ведение АПС. Речь идет о государственных предприятиях, акционерных обществах, а также объектах социального и культурного характера.

Основной идеей реструктуризации АПС являлась, в частности, смена подхода к тому, что означает публичная собственность. АПС не будет больше завхозом, который отвечает за склад и по первому требованию выставляет на продажу то или иное имущество. Внешние вызовы, в том числе экономического порядка, динамично и бурно меняющийся мир — требуют от государства более эффективного управления, я бы сказал, очень эффективного управления публичной собственностью.

То, чего мы хотим добиться, то что мы преследуем — это компетентное исполнение функции собственника публичного имущества. АПС как часть правительственной команды ставит перед собой задачу достичь экономической эффективности, в том числе при помощи привлечения инвестиций, гарантирования социально-экономических интересов страны, обеспечения стабильности и максимально положительного воздействия на общественное благосостояние.

Необходимо подчеркнуть тот факт, что процесс реформирования поддерживают внешние партнеры, в первую очередь, Всемирный банк. Могу сказать, что поддержка партнеров, наряду с учетом опыта самых успешных моделей управления публичной собственностью за рубежом, является частью ключевых элементов в обеспечении нормального процесса реорганизации сектора публичной собственности.

— В сферу ответственности агентства идет процесс передачи государственных предприятий, которые ранее подчинялись профильным департаментам и министерствам. Сколько госпредприятий уже перешло в подчинение АПС на сегодняшний день, и располагает ли агентство достаточными техническими ресурсами и кадрами для управления этими предприятиями?

— Чтобы избежать неверных толкований как на уровне общественного мнения, так и в системе публичной администрации, процесс передачи требует некоторых уточнений. Имеет место только передача функций собственника, а не функции управления/пользования экономическими субъектами. АПС станет компетентным и ответственным собственником в целях оптимального освоения (экономического и социального) всей публичной собственности, и в частной сфере публичной собственности, и в ее публичной части. Функция управления/использования по-прежнему останется за компетентными учреждениями публичной сферы. То есть, АПС обеспечит учет и надзор за использованием публичного имущества профильными учреждениями экономического и социального характера, наделенными всеми профессиональными и законными полномочиями. Агентство будет решительно вмешиваться только в случае мошеннического и неэффективного использования. И безусловно, мы будем действовать

в направлении идентификации и установления самых эффективных форм освоения публичного имущества.

АПС получит статус учредителя более чем в двухстах госпредприятиях и акционерных обществах, из которых четыре зарегистрированы за границей. Надо отметить, что около 60 из них не работают по разным причинам, находятся в процессе банкротства или ликвидации. Многие из них будут реорганизованы, некоторые пройдут процедуру слияния. Часть будут ликвидированы из-за неэффективности, потому что обременяют собой госбюджет. Но все это будет сделано только после широкого финансово-экономического и управленческого анализа.

Сейчас в результате расторжения договоров о сессии (передаче) прав акционера и управления государственной собственностью, подписанных ранее с органами публичной центральной администрации (министерства и подчиненные им учреждения), в управлении агентства находятся 73 акционерных общества. Всего насчитывается 90 акционерных обществ, в которых есть доля государства. В 22 АО государству принадлежит весь пакет акций, и в 46 — мажоритарный пакет акций (более 30% акций).

Поставленные перед нами задачи требуют соответствующих ресурсов, в том числе увеличение штата. Организационная структура претерпит изменения — появятся новые управления и отделы. Деятельность управлений будет направлена на изыскание наиболее эффективных форм освоения публичной собственности, а не только на ее продажу. Мы сильно рассчитываем на автоматизацию некоторых операционных процессов, так что намечается и создание отдела информационных технологий.

На сегодняшний день ясно одно: деятельность АПС, коллектива в целом и каждого сотрудника в отдельности будет направлена на достижение цели компетентного ис-

полнения функции собственника публичной собственности.

Согласно организационной структуре, численность персонала агентства должна составить 52 человека. На деле у нас работает всего 42 специалиста. В основном из-за низких зарплат.

Мы остро нуждаемся в интегрированной информационной системе в сфере публичной собственности, подключенной к информационным системам других органов центральной публичной администрации (Registru, кадастр, налоговая, статистика и так далее). Необходима полная оцифровка данных, имеющихся в распоряжении АПС, тех, что поступают регулярно, и тех, что хранятся в архиве.

Учитываем возможность использования метода аутсорсинга для привлечения специалистов среди молдавских или зарубежных экспертов, в том числе от наших партнеров по развитию.

— Государственной собственностью являются не только госпредприятия. Есть и акционерные общества, комплексы собственности, торговые марки и т. д., не говоря уже о муниципальных объектах, созданных за счет бюджетных средств. Располагает ли агентство полной картиной собственности, принадлежащей государству? Когда состоялась последняя его инвентаризация и какова его стоимость?

— О полной картине можно будет говорить только после аудита и последующего анализа экономического и социального потенциала публичной собственности. Как Вы правильно подметили, экономические субъекты представляют собой лишь один сегмент публичной собственности. Есть также социальные, культурные, образовательные субъекты, которые требуют отдельного подхода.

Информация о собственности государства, которая находится в нашем распоряжении, слишком общая. Чтобы провести анализ динамики состояния публичной собственности и выявить причины некоторых явлений, развития и деградации, необходимы более детальные данные.

АПС займется сбором, хранением и анализом информации обо всей публичной собственности, а не только данных об активах предприятий, находящихся в собственности государства (предприятия в юридической форме государственного предприятия или акционерного общества). Речь идет о любой форме собственности — от земельных участков и строений до шахт и подземных источников, и радио, и GSM-частот, независимо от того, кто ею управляет — центральные или местные органы публичной администрации. Некоторые из них, в частности государственные предприятия, располагающие большими активами, но с низкой эффективностью, пройдут финансово-экономический и управленческий аудит.

Инвентаризация публичной собственности проводится ежегодно вместе с Балансом публичной собственности, что представляет собой оценку в динамике стоимости публичного имущества, находящегося в управлении органов центральной публичной власти и административно-территориальных единиц. В настоящее время мы работаем над разработкой методологии учета, мониторинга и надзора в сфере всей публичной собственности, независимо от того, в чьей собственности и/или управлении она находится, от формы публичного имущества (материальное или нематериальное).

Подчеркиваю, сейчас мы намерены понять, в каком состоянии находится публичное имущество, чтобы определить, в чем нуждается и что предстоит сделать. Все это для того, чтобы определить роль публичной собственности в экономическом, социальном и культурном развитии страны.

— Каким Вам видится процесс приватизации? Согласны ли Вы с тем, что некоторые предприятия надо было срочно приватизировать еще 25 лет назад? И как можно защитить предприятие национального значения, и с точки зрения традиций, и с точки зрения экономической и энергетической безопасности нашей страны?

— Приватизация — это только одна из многочисленных форм освоения публичной собственности. Мне не хотелось бы, чтобы АПС ассоциировалось в дальнейшем только с понятием приватизации. Как я и сказал, функция АПС — это компетентный собственник, а не продавец. Форма, в которой будет освоена публичная собственность, станет предметом исследований и анализов расходов и доходов, постоянных и адекватных для каждого случая в отдельности.

По большому счету, предприятия, которые были приватизированы, не принесли желаемого результата. Примеры удачной приватизации, заявленной в Законе о приватизации, можно перечислять по пальцам. Мое личное мнение таково: те, кто разрушил экономическую собственность (тогдашние власти) в принципе не способны обеспечить качественную приватизацию в национальных интересах либо потому, что не было необходимого профессионализма, либо потому, что не было желания. Так что, если бы даже некоторые сегодняшние государственные предприятия были приватизированы тогда, результат был бы таким же отрицательным.

Понятно, что часть бизнеса построена из «строительного материала», добытого в результате развала публичной собственности. А за приватизацией последовали новые явления, такие, как, например, теневая экономика (масштабное уклонение от налогов) и т. д.

Утверждение о том, что предприятия не были конкурентоспо-

Продолжение на стр. 5.

Продолжение со стр. 4.

собны, что потеряли советский рынок сбыта и так далее, лишь отчасти правильное. Тогда вопрос: почему были конкурентоспособны производственные кооперативы, действовавшие в рамках тех предприятий и практически пользовавшиеся ресурсами государства в своих интересах?! Предприятия, действительно, были обременены множеством социальных функций, постройкой жилья для работников, созданием инфраструктуры обслуживания работников, но основной причиной был вывод доходов из предприятия через эти кооперативы, что в большинстве случаев контролировалось ставленниками руководителей отраслей. Очень вероятно, что с тех пор ничего не изменилось, и место кооперативов заняли фирмы-паразиты, разместившиеся вокруг доходов госпредприятий. АПС знает об этом явлении и, с получением контроля над предприятиями, находящимися в собственности государства, примет меры для ликвидации этого явления.

Наша позиция заключается в том, что приватизация должна служить экономическому развитию предприятий, отрасли и всей экономики, а все, что не вписывается в эту формулу – это не приватизация, а мошенничество. Не секрет, что во многих случаях приватизация проводилась с целью завладеть публичным имуществом, раздробить его и продать.

Приватизация должна стать чем-то вроде партнерства между государством и инвестором. Го-

сударство создает благоприятные условия, инвестор получает предприятие, развивает его, зарабатывает прибыль, создает рабочие места и т. д. Это естественный механизм. После приватизации тесные отношения между государством и инвестором продолжают существовать. При необходимости государство может поддержать инвестора.

– Как Вы считаете, должно ли Правительство пересмотреть свою позицию в отношении «победителей» инвестиционных конкурсов, которые не соблюдали условия развития предприятия или не представили полную информацию об извлечении природных ресурсов и т. д.?

– Позиция по отношению к нечестным, скажем так, инвесторам должна быть четкой и однозначной, как и в отношении тех, кто уклоняется от налогов в экономически развитых странах – по принципу «неизбежны только смерть и налоги». И это естественно, исходя из того, что невыполнение инвестиционных обязательств (финансовых, качества работ, сроков исполнения и прочее) ведет не только к финансовым убыткам государства, но создает негативные эффекты для всей отрасли, особенно если говорить о стратегических.

Правила условия приватизации должны быть ясными и прозрачными. Сроки должны соблюдаться. С момента, когда покупатель не соблюдает обязательства, договор расторгается с финансовыми последствиями, пропорциональными убыткам государства.

– Как, по Вашему мнению, должны быть разграничены объекты и земли, которые муниципальные власти считают своими, хотя по документам они принадлежат центральной власти?

– С течением времени в этом сегменте было допущено множество правонарушений. Под различными предлогами, различными юридическими уловками, государству лишалось собственности, в основном земель. Различные заинтересованные группы, используя изъяны в законодательстве и всякого рода различные схемы, под различными формальными предлогами переводили собственность государства в пользование частных собственников, чтобы в конце быть проданной по рыночной цене. Таких случаев множество.

Этому хаосу положен конец. Закон №29 от 05.04.2018 устанавливает ответственность участников процесса разграничения и их полномочия; отношения между центральными публичными властями и местными, с учетом национального публичного интереса и публичного интереса местных администраций, при условии нарушения права собственности, полученного на основе документов, предусмотренных в ст. 28 Закона о кадастре недвижимости №1543/1998. Также установлены категории имущества, которое находится в публичной сфере государства и административно-территориальных единиц.

Могу Вас заверить, что в дальнейшем АПС будет противодействовать любым попыткам,

направленным на лишение государства собственности. При необходимости, будем привлекать и компетентные органы.

– Как показала практика других стран, органы по управлению собственностью государства занимаются не только приватизацией в стране, но покупают объекты инфраструктуры за рубежом, чтобы помочь выходу своих экспортеров на другие рынки. Должна ли Молдова использовать такую практику?

– Тут надо уточнить, что не сами органы по управлению инвестируют за рубежом, а экономические предприятия, находящиеся в их управлении. Это более чем обычная практика во всем мире: и в Европе, и в Америке, Азии и Африке. Не думаю, что в мире существует хоть одна частная или государственная компания, которая упустила бы инвестиционную возможность за пределами страны. Тогда почему госпредприятия, акционерные компании государства Республики Молдова не могут инвестировать за рубежом при наличии благоприятных условий? Любая нормальная страна пытается использовать всякую возможность в своих национальных интересах, в том числе во внешнеэкономической деятельности, в том числе инвестируя за рубежом. Тогда почему мы не можем двигаться в этом направлении?

Речь идет о реальности, в которой мы живем. Глобальные интеграционные экономические процессы продвинулись далеко вперед. Нам выбирать, будем ли

мы свидетелями или примем участие в этих процессах.

Очевидно, что наша страна не располагает достаточными ресурсами – ни политическими, ни экономическими, чтобы тягаться с крупными игроками или осуществлять крупные инвестиции на иностранных рынках, которые и так защищены скрытыми протекционистскими нормами. В то же время, исходя из наших интересов, никто не мешает нам постепенно развивать бизнес, инвестировать в ключевые отрасли и рынки, в том числе при поддержке государства (финансовой, дипломатической, правовой) или при помощи различных видов государственно-частного партнерства с участием национального, частного и зарубежного капиталов.

Следует отметить, что одной из основных проблем, которая стоит на этом пути, и не только на этом, является разгосударствление. Государственные предприятия и акционерные общества с участием государства по-прежнему полностью отождествляют себя с государством. Более того, руководители этих субъектов ведут себя как государственные чиновники. Это душит управленческий процесс на операционном и стратегическом уровнях. Без преодоления этого негативного явления, которое я рассматриваю в первую очередь как институциональный пробел, нельзя говорить о достижении каких-либо стратегических целей не только за рубежом, но и внутри страны.

*Беседовал
Геннадий ТУДОРЯНУ*

Экономические агенты и население получили в июне от коммерческих банков кредиты в национальной валюте на общую сумму в 1,733 млрд леев, что на 100 млн леев больше, чем в мае. Объем вновь выданных кредитов вырос более чем на 6%, несмотря на незначительное увеличение процентных ставок, которые составили в среднем 8,72% годовых, по сравнению с 8,63% в мае, когда был зафиксирован исторический минимум данного показателя.

По данным НБМ, наряду с удешевлением кредитов увеличилась сумма займов по банковским договорам. В январе экономические агенты и население взяли кредитов на сумму чуть более 1 млрд леев, а в мае и июне, когда средневзвешенная процентная ставка опустилась ниже 9%, объем кредитов увеличился более чем на 60%.

Кредиты, выданные на срок от 2 до 5 лет, были самыми привлекательными. В июне 2018 года их доля составила около 42% от общего объема кредитов в национальной валюте. Данные кредиты были выданы по средней процентной ставке 8,41%. Кредиты, выданные на срок свыше 5 лет, были самыми дешевыми. Их объем составил 245 млн леев, и они были выданы под 7,62% годовых.

Наибольшую долю вновь выданных кредитов в национальной валюте, 57% от общего объема кредитов в национальной валюте, составили кредиты, выданные юридическим лицам по средней процентной ставке 9,26%. В то же время, физическим лицам были выданы кредиты в национальной валюте по средней процентной ставке 7,93%, а ипотечные – под 7% годовых. В июне объем ипотечного кредитования остался на уровне предыдущего месяца, составив 152 млн леев.

КРЕДИТЫ В ВАЛЮТЕ ДШЕВЕЮТ

Средневзвешенная процентная ставка по вновь выданным кредитам в иностранной валюте составила 4,71%. В июне вновь выданные кредиты в иностранной валюте были представлены в основном кредитами, выданными юридическим лицам по средней процентной ставке 4,65%, составив 91% от совокупности кредитов в иностранной валюте, сумма которых достигла 870 млн леев.

«Кредитная деятельность подает признаки оживления, но этого недостаточно для оздоровления посреднической функции

Население почувствовало вкус к кредитам, но избегает срочных сбережений

банков. Несмотря на то, что объем новых кредитов растет, возврат кредитов идет более быстрыми темпами, что предполагает негативное влияние на совокупный запас кредитов. Совокупный объем кредитов составил 32,7 млрд леев, что примерно на 200 млн леев больше, чем в апреле. Кроме того, объем кредитов для физических лиц, выданных на приобретение/постройку недвижимости, увеличился примерно на 118 млн леев, в связи с первыми результатами программы «Prima casă». Показатели, характеризующие качество портфеля кредитов, постоянно улучшаются, а уровень покрытия резервами остается адекватным. В результате увеличения темпов новых кредитов и сокращения объемов неудачных кредитов, доля последних по состоянию на конец мая – 15,2%», – говорится в анализе банковской системы, осуществленной Expert Grup.

Рост кредитов происходит за счет физических лиц, что не может компенсировать объем кредитов для бизнеса, который накануне выборов не спешит брать кредиты в банках.

НЕДОВЕРИЕ И НИЗКИЕ ПРОЦЕНТЫ ОТПУГИВАЮТ ВКЛАДЧИКОВ

Хотя молдавская банковская система проходит через ряд преобразований, включая внедрение соглашения Базель III, недоверие сохраняется на фоне снижения спроса на банковские кредиты на 26,4% в июне – до 2,3 млрд леев. Самыми привлекательными вкладами с точки зрения сроков были вклады на срок от 6 до 12 месяцев (50,8% от общей суммы срочных вкладов). Основная доля по категориям клиентов пришлась на вклады, привлеченные от физических лиц (43,1% от общей суммы срочных вкладов).

Экономисты объясняют сокращение вкладов, в том числе, и низкими процентами по размещениям. Это следствие избыточной ликвидности в банках, которые не знают, что с ней делать и, таким образом, вынуждены снижать процентные ставки по вкладам.

Данные НБМ показывают, что доля вкладов в национальной валюте составила 63,0%, а в иностранной валюте – 37,0%. В

июне 2018 года привлеченные вклады были представлены в основном вкладами физлиц 81,4% (48,5% из них в национальной валюте, 32,9% – в иностранной валюте). Объем вкладов в леях составил 1499,1 млн леев (-49,4% против предыдущего месяца и -30,5% по сравнению с июнем 2017). Объем вкладов в валюте, пересчитанный в леях, составил 851,6 млн леев (-6,9% против предыдущего месяца и -18,3% по сравнению с июнем 2017).

Средневзвешенная ставка по новым срочным вкладам в леях увеличилась на 0,38 п. п. по сравнению с предыдущим месяцем. Физические лица разместили вклады по средней ставке 4,78%, а юридические лица – 3,93%. В то же время, средняя ставка по срочным новым вкладам в валюте увеличилась на 0,06 п. п. по сравнению с маем 2018.

По сравнению с аналогичным периодом предыдущего года вышеуказанные средние ставки снизились. Средняя ставка по вкладам в национальной валюте снизилась на 1,09 п. п. (вклады физлиц и юрлиц снизились на 1,23 и 0,85 п. п., соответственно). Средняя ставка по вкладам в валюте снизилась на 0,79 п. п. (вклады физлиц и юрлиц снизились на 0,81 и 0,63 п. п.).

Средняя ставка по вкладам на срок от 6 до 12 месяцев составила 4,78% в национальной валюте (физические лица – 4,96%, юридические лица – 4,04%) и 0,84% в иностранной валюте (физические лица – 0,85%, юридические лица – 0,75%). Самая высокая средняя ставка по вкладам в национальной валюте для физических лиц отмечена для вкладов сроком свыше 5 лет (6,42%), а для юридических лиц – по вкладам сроком от 2 до 5 лет (5,40%). Самая высокая средняя ставка по вкладам в иностранной валюте для физических лиц отмечена для вкладов сроком свыше 5 лет (1,99%), а для юридических лиц – для вкладов сроком от 1 года до 2 лет (1,84%).

Виктор УРСУ